

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Postavení majetkových daní ve vztahu k veřejným rozpočtům

The Role of Property Taxes in Relation to the Public Budgets

Student: Veronika Chrápková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Kateřina Maková

Ostrava 2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

ve smyslu § 17, odst. f, zákona č. 111/98 Sb. a Studijního a zkušebního řádu pro studium v bakalářských studijních programech Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, čl. 23 až 26

Jméno studenta: **Veronika Chrápková**

Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Název tématu:

Postavení majetkových daní ve vztahu k veřejným rozpočtům

Anglický název tématu:

The Role of Property Tax in Relation to the Public Budgets

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í (o s n o v a):

Úvod

1. Daňová soustava ČR
2. Analýza majetkových daní
3. Výnos majetkových daní ve vztahu k veřejným rozpočtům

Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Rozsah průvodní zprávy: 30 – 40 stran

Rozsah příloh: podle potřeby

Seznam odborné literatury:

KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*. 4. aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2006. 279 s. ISBN 80-7357-205-2.

RADVAN, M., *Zdanění majetku v Evropě*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. 385 s. ISBN 978-80-7179-563-6.

VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2006 aneb učebnice daňového práva*. 8. aktualiz. vyd. Praha: VOX, 2006. 324 s. ISBN 80-86324-60-5.

ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2007. 255 s. ISBN 978-80-7201-649-5.

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Kateřina Maková

Datum zadání bakalářské práce: 20. listopadu 2007

Datum odevzdání bakalářské práce: 25. dubna 2008

.....
student

.....
vedoucí BP

L. S.

.....
vedoucí katedry

.....
děkan

V Ostravě dne 20. 11. 2007

Místopřísežné prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu. Přílohy č. 1, 2 a 3 jsem převzala z uvedených zdrojů.

V Ostravě 1. 4. 2008

.....
Veronika Chrápková

OBSAH

Úvod.....	1
1 Daňová soustava ČR	3
1.1 <i>Funkce daní</i>	3
1.2 <i>Daňové principy</i>	4
1.2.1 Princip daňové spravedlnosti.....	4
1.2.2 Princip efektivnosti	4
1.3 <i>Struktura daňové soustavy</i>	5
1.3.1 Přímé daně.....	6
1.3.1.1 Daň z příjmů fyzických osob	6
1.3.1.2 Daň z příjmů právnických osob	8
1.3.2 Nepřímé daně	9
1.3.2.1 Daň z přidané hodnoty	10
1.3.2.2 Spotřební daně.....	11
2 Analýza majetkových daní	13
2.1 <i>Majetkové daně v daňové soustavě ČR</i>	13
2.2 <i>Konstrukce jednotlivých majetkových daní</i>	14
2.2.1 Daň z nemovitostí.....	15
2.2.2 Daň silniční	18
2.2.3 Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí.....	19
3 Výnos majetkových daní ve vztahu k veřejným rozpočtům.....	24
3.1 <i>Výnos daně z nemovitostí</i>	27
3.2 <i>Výnos daně silniční</i>	28
3.3 <i>Výnos daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí</i>	28
3.4 <i>Srovnání daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí v roce 2007 a 2008</i>	30
3.4.1 Porovnání nákladů spojených s dědictvím a darováním	32
Závěr.....	34
Seznam použité literatury	
Seznam zkratk	
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	

Úvod

Majetkové daně jsou považovány za nejstarší daně, řadí se k daním přímým, jsou příjmem veřejných rozpočtů a povinnost platit tuto daň vzniká držbou majetku nebo převodem jeho vlastnictví. Problematika majetkových daní je v České republice velmi diskutovaným tématem posledních let, neboť jejich význam ve státním rozpočtu klesá. Projednává se celá řada argumentů pro zrušení těchto daní, ale také spousta názorů pro jejich zachování. V roce 2007 se schválil reformní balík o stabilizaci veřejných rozpočtů, jehož součástí je i rozsáhlá novela daňových zákonů. Tato reforma sice žádnou z majetkových daní zcela nezrušila, ale pouze upravila. S účinností od prvního dne roku 2008 tedy došlo ke změnám právní úpravy nejen majetkových daní, ale i ostatních. Ty nejdůležitější změny se pokusím uvést ve své práci.

Cílem mé bakalářské práce je tedy obecné vymezení daňové soustavy a konstrukčních prvků jednotlivých daní a uvést změny, které sebou přinesla daňová reforma, dále popsat stav právní úpravy majetkových daní v České republice v roce 2007 s následnými změnami od roku 2008, analyzovat tyto daně, uvést jejich opodstatnění a důvody ke zrušení. Hlavním cílem je dále analyzovat význam výnosů těchto daní pro veřejné rozpočty a provést srovnání, jak se schválené změny převodových majetkových daní, tedy daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí, dotknou jednotlivých osob zařazených do skupin dle příbuzenského vztahu.

Svou práci rozdělím na tři kapitoly, první z nich věnuji daňové soustavě České republiky, kde definuji daň, uvedu základní funkce daní a daňové principy a zaměřím se zejména na členění daňové soustavy a popis konstrukčních prvků jednotlivých daní, včetně změn platných od roku 2008.

V druhé kapitole se zaměřím pouze na majetkové daně, charakterizuji tyto daně všeobecně, nastíním důvody existence těchto daní a krátce rozeberu i argumenty na jejich zrušení. Dále podrobně popíšu základní pojmy majetkových daní, ať už se jedná o poplatníka, základ daně, sazbu a další. Samozřejmě nezapomenu uvést i změny týkající se majetkových daní, platné zavedením daňové reformy od 1. 1. 2008.

Pro třetí, tedy poslední kapitolu si zvolím tuto hypotézu: „Z hlediska velikosti daňového výnosu mají majetkové daně v České republice zanedbatelný význam. Za zanedbatelný považuji 2,8% výnos v porovnání s jinými státy z OECD, kde je výnos majetkových daní průměrně 5,6 %.“ Tuto hypotézu se pokusím ve své práci metodou

komparativní analýzy ověřit či vyvrátit, a to porovnáním výnosu majetkových daní v ČR s vybranými zeměmi. Dále se v této kapitole budu věnovat vývoji výnosů jednotlivých majetkových daní v České republice, pro které použiji metodu komparace časovou řadou. V poslední části své práce se budu zajímat o rozdílné výše placených převodových daní mezi roky 2007 a 2008, jelikož od roku 2008 nastaly u těchto daní určité změny. Pro snadnější znázornění uvedu příklad a výpočtu výši daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí v letech 2007 a 2008. Protože jsou pro účely daně dědické a daně darovací rozděleny osoby do tří skupin, výpočet provedu pro každou skupinu zvlášť a výsledky jednotlivých výpočtů srovnám. Závěrem porovnáím náklady spojené s dědictvím a darováním, pokusím se uvést, co je pro jednotlivé občany v roce 2008 výhodnější, jestli darovat či dědit.

Ve své práci se budu opírat o odborné publikace, statistické materiály, především Ministerstva financí, informace a data budu také čerpat ze zákonů jednotlivých daní, tedy z legislativy a ve velké míře také z internetu.

1 Daňová soustava ČR

Představuje soubor daní, které jsou příjmem veřejných rozpočtů. Veřejným rozpočtem rozumíme státní rozpočet, rozpočty územních samosprávných celků, tedy rozpočty krajů a obcí, dále státní fondy, rozpočty veřejných zdravotních pojišťoven a další. Je vymezena zákony, které stanovují základní parametry příslušných daní a také zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje daňový proces.

„Daň je definovaná jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní. Daň se pravidelně opakuje v časových intervalech (např. každoroční placení daně z příjmů), nebo je nepravidelná a platí se za určitých okolností (např. při každém převodu nemovitosti).“¹ Daňové zákony pojem daň vůbec nespecifikují, proto zdroje pro definici daně lze najít pouze v odborných publikacích a to především v ekonomických, právnických a historických.

1.1 Funkce daní

Funkce daní se odvíjejí od základních funkcí veřejných financí. K těmto základním funkcím se řadí:

Fiskální funkce

Fiskální funkcí se rozumí získávání finančních prostředků do veřejných rozpočtů, pro financování veřejných statků a potřeb. Je označována za funkci nejdůležitější a historicky nejstarší a je obsažena ve všech třech níže uvedených funkcích.

Alokační funkce

Alokační funkce se uplatňuje v případě, že dochází k selháním trhu v oblasti alokace zdrojů. Tato selhání jsou korigována státními zásahy v oblasti daní a to tím, že stát zabezpečuje umístění finančních prostředků tam, kde by se jich při tržní alokaci nedostávalo.

Redistribuční funkce

Redistribuční funkcí se rozumí přerozdělování důchodů, které má vést ke zmírnění sociálních a důchodových rozdílů ve společnosti. Stát prostřednictvím daní odebírá část vytvářených důchodů jejich vlastníkům a pomocí transferů vyrovnává tyto rozdíly.

¹ KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*, 2006, s. 16.

Stabilizační funkce

Stabilizační funkce souvisí s hospodářskou politikou státu, je její součástí. Díky této funkci daní dochází ke zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice, využívá se k zajištění dostatečné zaměstnanosti, cenové stability apod.

1.2 Daňové principy

V publikacích věnovaným daňové teorii jsem se setkala s řadou různých principů, avšak mezi hlavní daňové principy jsem zařadila princip daňové spravedlnosti a daňové efektivnosti.

1.2.1 Princip daňové spravedlnosti

Princip daňové spravedlnosti spočívá ve stanovení spravedlivého podílu jednotlivce na nákladech vlády. Není ovšem jednoduché určit pojem spravedlnost, neboť určitá skupina může daňový systém shledávat spravedlivým a jiná nikoliv. Avšak daňová teorie uvádí dva principy spravedlivého zdanění, princip platební schopnosti a princip prospěchu.

Princip platební schopnosti

Tímto principem se rozumí, že lidé by měli platit daně podle své schopnosti platit. Pro naplnění tohoto principu je nutno určit daňovou základnu, tou může být důchod, majetek nebo spotřeba a dále algoritmus, pomocí kterého se vypočítává daň. S dosažením tohoto principu úzce souvisí také horizontální a vertikální spravedlnost, která musí pro zachování principu spravedlnosti platit zároveň.

Princip prospěchu

Podle tohoto principu by měli být jedinci zatíženi tak velkou daní, která odpovídá jejich užitku získaného ze spotřeby veřejných služeb a statků. Avšak prospěch, který konkrétní osoba ze spotřeby veřejných statků a služeb má, lze jen velmi obtížně zjistit. Principu ekvivalence jsou nejbližší poplatky a daň silniční.

1.2.2 Princip efektivnosti

Podstatou tohoto principu je, aby náklady spojené s výběrem daní byly co nejnižší. Rozeznáváme dvě skupiny nákladů daňového systému, a to nadměrné daňové břemeno a náklady administrativní.

Nadměrné daňové břemeno

Vzniká v důsledku distorze v cenách statků způsobené daní. Lidé se snaží daňovému zatížení vyhnout, následuje substituce (nahradí spotřebu zdaněného statku nějakým jiným nezdaněným statkem). Tím ztrácí část svého užitku, která není ničím kompenzována.

Náklady administrativní

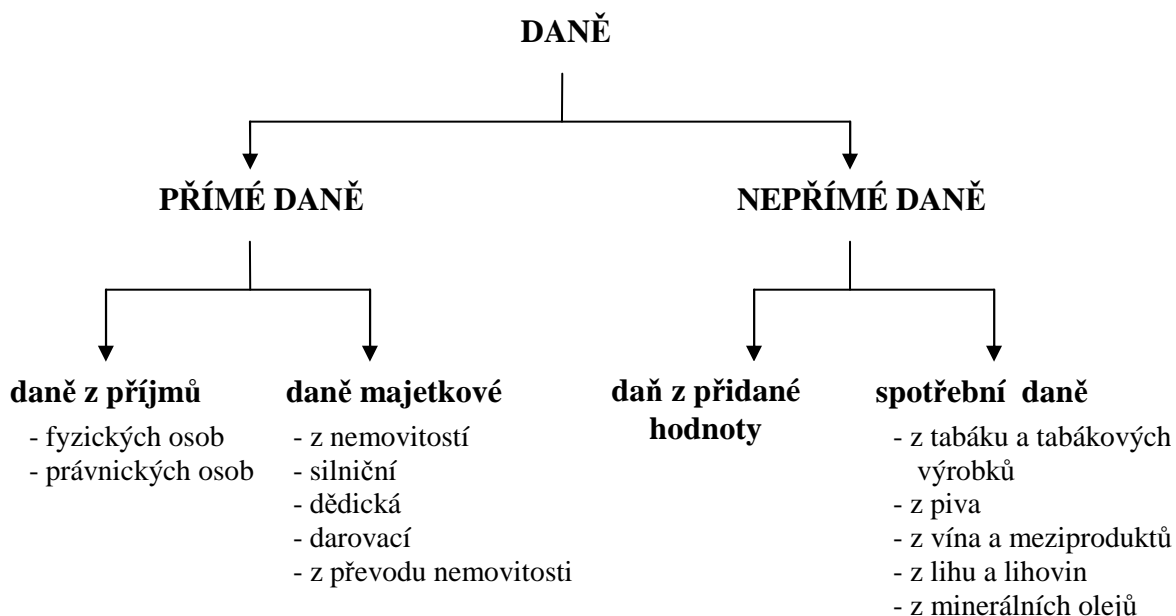
Přímými administrativními náklady se rozumí náklady státu na výběr a správu daní. Patří sem i náklady jiných sektorů související s daněmi, např. náklady na služby soudnictví pro správce daně apod.

Nepřímé administrativní náklady jsou čas a peníze vynaložené občany na seznámení se s daňovými předpisy, mzdy zaměstnanců, kteří se zabývají daňovou problematikou, honoráře zaplacené daňovým poradcům, daňové účetnictví apod.

1.3 Struktura daňové soustavy

Soustava daní ČR byla uzákoněna k 1. 1. 1993 a člení se obecně na daně přímé a nepřímé (viz schéma č. 1.1 Struktura daňové soustavy ČR).

Schéma č. 1.1: Struktura daňové soustavy ČR v roce 2007

Zdroj: Vlastní zpracování, (2007).

1.3.1 Přímé daně

Přímými daněmi se rozumí zdanění příjmu nebo majetku poplatníka. Přičemž poplatník a plátcе je stejná osoba. Tyto daně jsou odváděny finančnímu úřadu na základě podání daňového přiznání. V daňové soustavě České republiky jsou daněmi přímými daně z příjmů právnických a fyzických osob, kterým se věnuji v následujících podkapitolách a daně majetkové: silniční daň, daň z nemovitostí, daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí, které budou blíže popsány ve 2. kapitole, neboť jsou hlavním předmětem mé práce.

1.3.1.1 Daň z příjmů fyzických osob

Tato daň je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Fyzickou osobou je každý člověk, který má práva a povinnosti. Mít práva a povinnosti získává každá osoba svým narozením.

Poplatníci daně z příjmů fyzických osob se člení na dvě skupiny. První skupinu tvoří fyzické osoby, které mají trvalé bydliště na území České republiky nebo se zde převážně zdržují. Dani podléhají jejich všechny příjmy, kterými jsou příjmy z ČR i ze zahraničí. Tito poplatníci jsou nazýváni **daňovými rezidenty**. Druhou skupinu představují tzv. **daňoví nerezidenti**. Zde patří občané, kteří nesplňují výše uvedenou podmínku, mají daňovou povinnost pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR.

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky, zde patří převážně mzdy a platy, dále příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, jako jsou např. dividendy, úroky z vkladů na účtech apod., příjmy z pronájmu a ostatní příjmy, kterými jsou příležitostné příjmy, příjmy z prodeje nemovitostí a movitých věcí, výhry v loteriích, atd.

Osvobození od daně vymezuje část předmětu daně, na které se daňová povinnost nevztahuje. Od daně jsou osvobozeny např.:

- příjmy z prodeje domu nebo bytu, za stanovených podmínek,
- příjmy z prodeje movitých věcí s omezujícími podmínkami,
- přijatá náhrada škody, přijaté nemajetkové újmy, přijatá plnění z pojištění majetku a plnění z pojištění odpovědnosti za škody,

- příjmy sociálního charakteru, avšak pokud tyto příjmy ročně převýší určitou částku, tak převis se zdaní.²

Základem daně je rozdíl mezi příjmy a výdaji vynaloženými na dosažení, udržení a zajištění příjmů. Fyzické osoby, které mají ve zdaňovacím období souběžně více druhů příjmů, je základem daně součet dílčích příjmů.

Nezdanitelné části základu daně jsou položky, které lze odečíst od základu daně. Mezi nejpoužívanější patří:

- dary, jejichž hodnota musí přesáhnout 2 % ze základu daně nebo činit alespoň 10 % ze základu daně,
- úroky z úvěru ze stavebního spoření nebo hypotečního úvěru poskytnutého na bytové potřeby, a to max. ve výši 300 000 Kč ročně,
- příspěvky zaplacené poplatníkem na penzijní připojištění se státním příspěvkem, částka, která lze odečíst se rovná celkově zaplaceným příspěvkům sníženým o 6 000 Kč, max. výše činí 12 000 Kč ročně,
- pojistné zaplacené poplatníkem na soukromé životní pojištění splňující zákonem dané podmínky, max. lze odečíst 12 000 Kč ročně.

Mezi **odpočitatelné položky od základu daně** se řadí především daňová ztráta, která vznikla v předešlých pěti letech, také lze odečíst 100 % výdajů, které poplatník vynaložil při realizaci projektů výzkumu a vývoje.

Sazba daně z příjmů fyzických osob je dána v procentech. Celková roční daň ze základu daně sníženého o nezdanitelnou část a odpočitatelné položky se vypočítává podle následující tabulky:

Tabulka č. 1.1: Sazby daně z příjmů fyzických osob platné v roce 2006 a 2007

základ daně		daň	ze základu přesahujícího
od Kč	do Kč		
0	121 200	12 %	
121 200	218 400	14 544 Kč + 19 %	121 200 Kč
218 400	331 200	33 012 Kč + 25 %	218 400 Kč
331 200	a více	61 212 Kč + 32 %	331 200 Kč

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pro rok 2007.

Z tabulky lze vidět, že daň je rozdělena do čtyř pásem a sazba daně z příjmů fyzických osob je mírně progresivní (zvyšuje se s rostoucím příjmem).

² Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Slevy na dani se odečítají od celkově vypočítané daně. Přehled slev na dani a jejich částky poskytuje tabulka č. 1.2.

Tabulka č. 1.2: Přehled slev na dani v roce 2006, 2007 v porovnání s rokem 2008

Sleva na dani	Výše slevy v roce 2006 a 2007 (v Kč)	Výše slevy v roce 2008 (v Kč)
Na poplatníka	7 200	24 840
Na vyživované dítě	6 000	10 680
Na dítě ZTP/P	12 000	21 360
Na vyživovanou manželku/manžela	4 200	24 840
Na partnera ZTP/P	8 400	49 680
Částečný invalidní důchod	1 500	2 520
Plný invalidní důchod	3 000	5 040
ZTP/P	9 600	16 140
Student	2 400	4 020

Zdroj: <http://www.penize.cz/info/zpravy/zprava.asp?IDP=1&NewsID=5568>, 2007.

Jestliže poplatník splňuje podmínky jen po část roku, uplatní 1/12 částky za každý kalendářní měsíc, ve kterém podmínky splňuje, jen sleva na poplatníka se uplatňuje celá.

Změny v dani z příjmů fyzických osob s účinností od 1. 1. 2008

V roce 2007 se schválil reformní balík o stabilizaci veřejných rozpočtů, jehož součástí je i rozsáhlá novela daňových zákonů. V následujícím textu jsem shrnula nejdůležitější změny v dani z příjmů fyzických osob s účinností od 1. 1. 2008.

Novela ruší dosavadní čtyři daňová pásma a čtyři progresivní sazby daně z příjmů fyzických osob a nahrazuje je jedinou **rovnou daní ve výši 15 %**.

V roce 2008 se **zvyšují slevy** na dani, ty by měly vyvážit zvýšení daně z příjmů u nižších příjmových skupin z 12 na 15 %, výši jednotlivých slev uvádí výše uvedená tabulka č. 1.2.

Základem daně bude tzv. superhrubá mzda. Znamená to, že se daň bude vypočítávat z hrubých příjmů zvýšených o sociální a zdravotní pojistné placené zaměstnavatelem (celkem 35 %).

Za zdaňovací období roku 2007 mohou poplatníci ještě využít společné zdanění manželů, avšak od roku 2008 se tato možnost ruší.

1.3.1.2 Daň z příjmů právnických osob

Tuto daň řeší zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Právníckou osobou je sdružení osob nebo majetku, kterému je přiznána vlastní právní subjektivita. Jedná se např. o společnosti, družstva, stupně územní správy a samosprávy, stát a jeho orgány, nadace.

Poplatníkem daně z příjmů právnických osob tj. osob, jejichž příjmy jsou podrobeny dani z příjmů PO, jsou všechny právnícké osoby. Zákon o daních z příjmů PO vymezuje poplatníky této daně jako osoby, které nejsou fyzickými osobami, a také organizační složky státu. Jestliže poplatníci mají sídlo společnosti v České republice, musí zdanit příjmy plynoucí z tuzemska i zahraničí. Pokud je sídlo společnosti v cizině, zdaní se pouze příjmy z České republiky.

Předmětem daně z příjmů právnických osob jsou obecně příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem. Existuje však řada výjimek a zvláštností, které jsou upraveny zákonem.

Od daně jsou osvobozeny např. členské příspěvky podle stanov, statutu, zřizovacích nebo zakladatelských listin, přijaté zájmovými sdruženími právnických osob, profesními komorami s nepovinným členstvím, občanskými sdruženími včetně odborových organizací, politickými stranami a příjmy plynoucí z pronájmu nemovitostí, které jsou součástí nadačního jmění a jsou zapsány v nadačním rejstříku, příjmy z pronájmu vlastních nemovitostí, příjmy plynoucí v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby apod.³

Základem daně z příjmů právnických osob je dosažený výsledek hospodaření, tedy příjmy snížené o výdaje. Výjimku tvoří příjmy vyňaté z předmětu daně a příjmy osvobozené od daně.

Sazba daně z příjmů právnických osob v roce 2007 (platná i v roce 2006) činí 24 % ze základu daně sníženého o odečitatelné položky a o položky snižující základ daně. U investičních, podílových a penzijních fondů se uplatňuje sazba daně ve výši 5 %.

Změny v dani z příjmů právnických osob k 1. 1. 2008

Novela zákona o daních z příjmů obsahuje mnoho změn. Avšak nejzásadnější změnou, co se týče této daně, je změna výše sazby, a to na 21 %.

1.3.2 Nepřímé daně

Nepřímé daně jsou zdaněním prodeje statků a služeb. Daň je v jejich ceně zahrnuta. Poplatník a plátce nejsou jedna a tatáž osoba, poplatníkem daně je kupující osoba a plátcem

³ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

je osoba, která daň odvádí, tedy prodávající. Tyto daně představují vyšší příjem do státního rozpočtu než daně přímé. K nepřímým daním řadíme daň z přidané hodnoty a spotřební daně, kterými jsou daň z tabáku a tabákových výrobků, piva, vína a meziproductů, lihu a lihovin a minerálních olejů.

1.3.2.1 Daň z přidané hodnoty

Tato daň se řídí zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Daň z přidané hodnoty je velmi rozsáhlá a složitá, avšak já se ji budu věnovat velmi stručně. A proto jsem vymezila pouze nejdůležitější pojmy.

Poplatníkem DPH je každá fyzická i právnická osoba při nákupu většiny druhů zboží a služeb.

Plátcem této daně jsou osoby povinné k dani, tedy osoby fyzické nebo právnické, které samostatně uskutečňují ekonomické činnosti, kterými se rozumí soustavná činnost výrobců, obchodníků atd., a to vykonávaná za účelem zisku. V České republice se plátcem musí povinně stát subjekt, jehož obrat přesáhne za nejbližších 12 předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců částku 1 000 000 Kč.

Předmětem daně je dodání zboží nebo převod nemovitosti, poskytnutí služby nebo pořízení zboží z jiného členského státu Evropské unie, a to za úplaty osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti, s místem plnění v tuzemsku, dále je předmětem daně dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.⁴

Od daně z přidané hodnoty je osvobozena řada skutečností, např. poštovní služby, finanční služby, výchova a vzdělání, zdravotnické služby a zboží, sociální pomoc a další.

Celková daňová povinnost firmy se tedy stanovuje jako rozdíl mezi daní na výstupu (tj. daň, kterou musí plátce uplatnit jako součást ceny za jím uskutečněná zdanitelná plnění) a daní na vstupu (tj. daň u plátce, kterou vůči němu uplatní jako součást ceny za jím přijatá zdanitelná plnění jiný plátce).

Základ daně je tvořen buď cenou bez daně za zdanitelné plnění nebo cenou včetně daně. Základ daně také zahrnuje clo a spotřební daň.

Sazba DPH je v roce 2007 základní ve výši 19 % nebo snižená, a to 5 %. Snižená sazba se vztahuje např. na potraviny a nápoje, zdravotnické prostředky, knihy, dětské pleny a dětské sedačky do automobilů.

⁴ Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Změna DPH k 1. 1. 2008

Od 1.1. 2008 se **zvyšuje** snížená sazba z **5 % na 9 %**.

Kvůli nové ekologické daně se do **základu DPH** zahrnuje také **daň z elektřiny, daň ze zemního plynu a některých dalších plynů a daň z pevných paliv**, a to podle právní úpravy těchto daní.

1.3.2.2 Spotřební daně

Tyto daně upravuje zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. Spotřební daně stát zavádí jednak pro zvýšení příjmů státního rozpočtu, tak i ke snížení spotřeby tohoto zboží.

Poplatníkem těchto daní jsou všechny právnické a fyzické osoby, které nakupují výrobky podléhající spotřební dani.

Plátcem spotřební daně jsou všechny fyzické i právnické osoby, jedná se o výrobce, dovozce a provozovatele daňového skladu (tj. místo, ve kterém provozovatel vyrábí, zpracovává, skladuje, přijímá nebo odesílá vybrané výrobky).

Předmětem spotřební daně je tabák, alkohol a pohonné hmoty.

Základem daně u spotřebních daních je množství vyjádřeno v hmotných jednotkách, kromě tabákových výrobků, kde je základem daně množství v měřících jednotkách.

Od této daně jsou osvobozeny např. vybrané minerální oleje používané pro jiné účely než je pohon motorů nebo výroba tepla, líh pro výrobu a přípravu léčiv, kosmetiky a potravin, pivo a víno určeno pro přípravu výrobu léčiv, vybraných potravin a nápojů, tabákové výrobky určené k použití jako vzorky a další.

Sazby daně jsou stanoveny pro každou spotřební daň následovně:

- *daň z tabáku a tabákových výrobků*: u cigaret je sazba stanovena 27 % ze základu daně a 0,88 Kč za kus, avšak celkem nejméně 1,64 Kč za kus, u doutníků a cigarillos je sazba daně určena pevnou částí, a to 0,90 Kč za kus, u tabáku ke kouření a ostatního tabáku sazba činí 905 Kč za kg⁵.
- *daň z piva*: sazba daně z piva je stanovena za 1 hektolitr a každé celé procento extraktu původní mladiny, ze které bylo pivo vyrobeno, před zakvašením. Základní sazba činí 24 Kč, snížená sazba slouží pro malé nezávislé pivovary, je diferencována podle jejich roční produkce v hektolitrech a pohybuje

⁵ Tyto sazby daně z tabáku nabyly účinnosti 1. března 2007.

se v rozmezích od 12 Kč do 21,60 Kč. Výsledná daň se vypočítá jako součin množství tohoto piva v hektolitrech, příslušné výše procenta koncentrace a základní nebo snížené sazby.

- *daň z vína a meziproduktů*: u šumivých vín a meziproduktů činí sazba daně 2 340 Kč za hl, u tichých vín 0 Kč.
- *daň z lihu a lihovin*: sazba daně činí 26 500 Kč za 1 hl etanolu obsaženého ve výrobcích, 13 300 Kč za 1 hl etanolu pro líh obsažený v ovocných destilátech z pěstitelského pálení.
- *daň z minerálních olejů*: výše sazby daně závisí na obsahu olova v motorovém benzínu, ostatních benzinech a leteckých pohonných hmotách benzinového typu. S obsahem olova do 0,013 g/ l činí sazba 11 840 Kč za 1000 l a s obsahem olova nad 0,013 g/l je sazba daně ve výši 13 710 Kč za 1000 l.

Změny v dani spotřební k 1. 1. 2008

Zásadní změnou v oblasti spotřebních daní je **zvýšení sazby daně** z tabáku a tabákových výrobků. Procentní část sazby daně z cigaret se zvyšuje na 28 % a pevná část sazby daně na 0,96 Kč za kus, celkem však nejméně 1,80 Kč za kus. U doutníků a cigarillos je sazba daně zvýšena na 1,15 Kč za kus a u tabáku ke kouření a ostatního tabáku činí sazba daně 1 200 Kč za kg.

Zvláštní novely zavádějí **ekologické daně** na elektřinu, zemní plyn a pevná paliva.

2 Analýza majetkových daní

V této kapitole se budu věnovat majetkovým daním v daňové soustavě ČR, nejdříve charakterizuji majetkové daně všeobecně, zaměřím se na důvody existence těchto daní a krátce rozeberu i argumenty na jejich zrušení. Dále objasním podrobnosti jednotlivých daní, ať už se jedná o poplatníka, základ daně, sazbu a další.

2.1 Majetkové daně v daňové soustavě ČR

V české daňové soustavě se jako majetkové daně označují daně související s majetkem nebo s převodem jeho vlastnictví. Spolu s daněmi z příjmů tvoří daně přímé. Mezi majetkové daně patří daň z nemovitostí, daň silniční, daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí. Tyto daně, především daň z nemovitostí, jsou považovány za nejdéle využívaný typ daní, neboť narozdíl od jiných, které prošly na počátku 90. let 20. století bouřlivými změnami, tyto zůstaly z velké části nezměněny. Jejich výnos klesá na úkor daní z příjmů a daně z přidané hodnoty, a proto jsou považovány pouze za doplňkový zdroj veřejných rozpočtů.

Majetkové daně mohou být zdaňovány pravidelně nebo nepravidelně - jednorázově. V prvním případě jde o majetkové daně zdaňující vlastnictví či držbu majetku, tedy o daň z nemovitostí a silniční daň, tyto daně mají charakter pravidelně se opakujících příjmů. Zatímco převodové daně (tj. daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí) jsou daněmi jednorázovými.

Majetkové daně **nejsou harmonizovány**, neboť jejich základ je většinou nemobilní a tudíž tyto daně nebrání existenci volného trhu. Je to tedy záležitost lokální, je totiž logické, že vyšší daň bude platit ten, jehož nemovitost je lépe situována (v čistějším městě či obci nabízející kvalitnější služby) než poplatník, který vlastní nemovitost na území méně prestižním.

Podle vztahu k **platební schopnosti** poplatníka se všechny tyto daně řadí k in rem daním, což znamená, že jsou odváděny na základě vlastnictví nebo nabytí majetku a nerespektují důchodovou situaci poplatníka daně. A proto se může naskytnout situace, kdy poplatník nemá na zaplacení daně peníze (např. když je dědicem nezletilé dítě). Řešením může být splátkový režim placení daně, popř. daňové úlevy, slevy či odklad placení daně.

Majetkové daně bývají častým **předmětem návrhů na zrušení**. Důvodem bývají vysoké náklady spojené s výběrem těchto daní, resp. **nízká efektivnost**. Výnos těchto daní je z hlediska celkových daňových výnosů, jak jsem již zmínila, nevýznamný a náklady

na správu příliš vysoké, a to nehovořím pouze o nákladech spojených s tiskem či distribucí tiskopisů, poštovním či provozem pracovišť a výpočetní techniky, ale také o nemalých nákladech spojených především se ztrátou času, který musí občané vynaložit na vyplnění, odeslání a zaplacení těchto daní. Avšak o problematice výnosu majetkových daní více až v 3. kapitole. Je uváděn také argument, že u těchto daní dochází k minimálně **dvojímu zdanění**, neboť majetek, který je zdaňován je pořízen z již zdaněných příjmů. A v případě převodu tohoto majetku dochází ještě k dalšímu zdanění. A to může být chápáno jako velice nemorální, neboť lidé by neměli být trestáni placením daní za to, že majetek vytvářejí, spravují a udržují, ale naopak by měli být v této oblasti podporováni. Ale toto vždy nemusí být problémem, záleží na celkovém daňovém zatížení. Součet dvojího zdanění může být totiž nižší, a tím pádem pro poplatníky výhodnější, než kdyby proběhlo pouze jedno vyšší zdanění.

Nicméně majetkové daně jsou stále využívány proto, že představují velký význam z hlediska fiskální decentralizace, tedy v případě DzN, neboť výnos této daně je **dlouhodobě stabilním příjmem té obce**, kde se nemovitost nachází. Vybírání DzN na místní úrovni je výhodné, neboť obce mají přehled o nemovitostech a jejich vlastnících, a proto zde **není možnost daňového úniku**. Oprávněnost existence majetkových daní se projevuje také v **principu prospěchu**. Neboť placení těchto daní je chápáno jako cena za veřejné služby poskytované státem či územně samosprávnými celky, z nichž má vlastník nemovitosti jistý užitek. V případě DzN se jedná především o infrastrukturu, veřejné osvětlení, policejní a požární ochranu majetku apod., tyto veřejné služby zvyšují hodnotu nemovitosti. U silniční daně jde o vytvoření finančních zdrojů na výstavbu, rekonstrukce, opravy a údržbu silniční sítě. Majetkové daně mohou také **podněcovat vlastníky k lepšímu (účelnějšímu a hospodárnějšímu) využití majetku**, např. raději nemovitost, z níž se daň odvádí, pronajmout, než aby zůstala nevyužita. Pokud by byla zrušena daň dědická a darovací, tak je velmi pravděpodobné, že by bylo nutné upravit zákony tak, aby majetek získaný darováním či dědictvím podléhal dani z příjmů. Neboť výpadek výnosu z jakékoliv majetkové daně by musel být (kvůli zachování výše výnosů z daní) nahrazen jinými příjmy, tedy zvýšením výnosu z jiných daní, např. ze spotřebních či z DPH.

2.2 Konstrukce jednotlivých majetkových daní

V této podkapitole se věnuji jednotlivým konstrukčním prvkům majetkových daní, jelikož se samozřejmě u jednotlivých daní odlišují, popisují každý druh majetkové daně

zvlášť. Nejdříve je objasněn stav k roku 2007 a poté jsou popsány změny od roku 2008, které sebou přinesla daňová reforma.

2.2.1 Daň z nemovitostí

DzN v daňové soustavě ČR upravuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen DzN). Pro daňové potřeby se tato daň dělí do dvou skupin, na daň z pozemků a daň ze staveb. Avšak konečnou výši DzN tvoří jejich součet, který se uvádí na jediném daňovém přiznání. Jak již bylo uvedeno výše, DzN je daní pravidelnou, tzn. je placena obvykle každoročně.

a) daň z pozemků

Poplatníkem daně z pozemků je dle § 3 zákona o DzN vlastník, nájemce, nebo uživatel, ten je poplatníkem daně v případě, že vlastník pozemku není znám. Poplatníkem daně z pozemků je také organizační složka státu, popř. státní organizace, která má k pozemkům zřízeno právo hospodaření či která pozemky trvale užívá, jde-li o pozemky ve vlastnictví ČR.

Předmětem daně z pozemků jsou všechny pozemky na území ČR evidované v katastru nemovitostí. Jedná se o pozemky zemědělské i nezemědělské. Zákon určuje, které pozemky dani nepodléhají, např. pozemky zastavěné stavbami, určité druhy lesních a vodních pozemků a také pozemky určené pro ochranu státu.

Od daně z pozemků jsou osvobozeny např. pozemky ve vlastnictví státu a té obce, na jejímž území se pozemek nachází, dále pozemky tvořící jeden funkční celek se stavbou sloužící školám a školským zařízením, knihovnám, zdravotnickým zařízením, pozemky veřejně přístupných parků, prostor a sportovišť, pozemky ve vlastnictví veřejných vysokých škol, které slouží k uskutečňování akreditovaných studijních programů.

Základem daně z pozemků je:

- u zemědělské půdy cena půdy, která se zjistí vynásobením výměry pozemku v m² průměrnou cenou půdy stanovenou na 1 m²,
- u hospodářského lesa a rybníku s intenzivním a průmyslovým chovem ryb cena zjištěná podle platných cenových předpisů k 1.1. kalendářního roku nebo jako součin výměry v m² a částky 3,80 Kč,
- u ostatních pozemků skutečná výměra pozemků v m² k 1. lednu zdaňovacího období.

Sazba daně u zemědělských pozemků činí 0,75 % ze základu daně, u trvalých travních porostů, hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb 0,25%. Pro ostatní pozemky je sazba daně stanovena cenou za 1 m², která u stavebních pozemků dosahuje 1 Kč za každý m² a u ostatních ploch 0,10 Kč za m². Základní sazbu daně u stavebních pozemků je nutno násobit koeficientem podle počtu obyvatel obce, v jejímž katastru se stavební pozemek nachází. Výše koeficientu se pohybuje od 0,3 do 4,5 (viz níže tabulka č. 1.4).

b) daň ze staveb

Poplatníkem daně ze staveb je fyzická nebo právnická osoba, která je vlastníkem stavby, příp. bytu nebo samostatného nebytového prostoru. Poplatníkem může být i nájemce v případě, že se jedná o pronajaté stavby od Pozemkového fondu ČR. Jde-li o stavbu ve vlastnictví ČR, je poplatníkem daně organizační složka státu nebo státní organizace. V případě více spoluvlastníků jsou poplatníky daně ze staveb všichni.

Předmětem daně ze staveb jsou stavby na území ČR, které jsou spojené se zemí pevným základem a které podléhají kolaudačnímu rozhodnutí. Nebo stavby, které se používají před vydáním kolaudačního souhlasu. Dále dani podléhají byty, podíly na společných částech domu a nebytové prostory včetně podílu na společných částech stavby. Zákon určuje stavby, které dani ze staveb nepodléhají, jedná se např. o stavby přehrad, vodovodních řádů a stavby sloužící veřejné dopravě.

Od daně ze staveb jsou osvobozeny stavby, které jsou ve vlastnictví státu a té obce, na jejímž území se stavba nalézá, církví a náboženských společností. Dále novostavby obytných domů a bytů ve vlastnictví fyzických osob po dobu 15 let, stavby sloužící k zlepšení životního prostředí, školám a školským zařízením, knihovnám a podobně.

„Základem daně ze stavby je výměra půdorysu nadzemní části stavby v m² podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období. Základem daně z bytu nebo ze samostatného nebytového prostoru je výměra podlahové plochy v m² k 1. lednu zdaňovacího období, vynásobená koeficientem 1,20.“⁶

Základní sazby daně se liší podle účelu využití stavby, jak lze vidět v tabulce č. 1.3 a upravují se koeficientem podle počtu obyvatel obce, kde se stavba nachází. Také se základní pevná sazba daně v Kč na 1 m² zastavěné plochy stavby zvyšuje o jednotnou sazbu 0,75 Kč/m², a to za každé další nadzemní podlaží.

⁶ Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí ve znění pozdějších předpisů.

Tabulka č. 2.1: Sazby daně podle typů staveb platné v roce 2007

Typ stavby	Sazba daně (v Kč/m ²)
obytný dům	1
rodinné domy a individuální rekreaci	3
garáže vystavěné samostatně od obytných prostor	4
zemědělskou prvovýrobu, lesní a vodní hospodářství	1
průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku	5
ostatní podnikatelskou činnost	10
ostatní stavby	3
ostatní samostatné nebytové prostory	1

Zdroj: <http://www.mesec.cz/texty/sazby-dane-2/>, 2007.

Základní sazbu daně ze staveb, upravenou o případná nadzemní podlaží, je třeba u obytných domů a bytů dále vynásobit koeficientem podle počtu obyvatel, uvedeným v následující tabulce.

Tabulka č. 2.2: Koeficient podle počtu obyvatel obce platný v roce 2007

Počet obyvatel obce	Koeficient
0 - 300	0,3
601 - 1000	0,6
1001 – 6000	1,0
6001 - 10000 obyvatel	1,4
10001 - 25000 obyvatel	2,0
25001 - 50000 obyvatel	2,5
nad 50000 obyvatel a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Poděbradech	3,5
v Praze	4,5

Zdroj: <http://www.sfinance.cz/osobni-finance/informace/majetkove-dane/z-nemovitosti-stavby/>, 2007.

Obec může závaznou vyhláškou hodnotu koeficientu zvýšit o jednu kategorii nebo snížit až o 3 kategorie.

Příznání k dani nemovitostí podává poplatník daně na jednotném tiskopisu vydaném Ministerstvem financí do 31. ledna zdaňovacího období podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období. Přičemž zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Ke změnám vzniklým v průběhu zdaňovacího období se nepřihlíží. U poplatníků daně provozujících zemědělskou výrobu a chov ryb je DzN splatná ve dvou stejných splátkách, a to nejpozději do 31. srpna a do 30. listopadu běžného zdaňovacího období, ostatní poplatníci daně splácí daň ve dvou stejných částkách, a to do 31. května a do 30. listopadu běžného zdaňovacího období. Pokud

nepřesáhne roční DzN částku 5 000 Kč, je daň splatná najednou, a to do 31. května běžného zdaňovacího období.

Změny v dani z nemovitostí k 1. 1. 2008

Od 1. ledna 2008 se změnila **minimální výše koeficientu** přiřazeného jednotlivým obcím podle počtu obyvatel, a to ve výši 1,0 pro všechny obce do 1000 obyvatel. Důvodem je snaha o určité narovnání, aby menší obce nebyly finančně znevýhodněny.

V DzN se nově zavádí tzv. **místní koeficient**, který může obec vyhlásit pro všechny nemovitosti na území celé obce ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory. Jaký násobek si obce zvolí, bude záležet jen na nich. Tento koeficient lze poprvé použít až za zdaňovací období **2009**.

„Zákon o DzN nově umožňuje **osvobodit od daně pozemky půdy, chmelnic, vinic, ovocných sadů a trvalých travních porostů**, pokud se k tomu obec rozhodne a toto osvobození stanoví obecně závaznou vyhláškou.“⁷ Pokud se obec rozhodne této možnosti využít, může tak nejdříve učinit od zdaňovacího období **2009**.

2.2.2 Daň silniční

Základním právním předpisem pro silniční daň je zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů.

Poplatníkem této daně jsou fyzické a právnické osoby, které auto užívají a jsou zapsány v technickém průkazu. Poplatníkem je například i zaměstnavatel, který vyplácí cestovní náhrady svému zaměstnanci za použití osobního automobilu.

Předmětem silniční daně jsou silniční motorová vozidla určená pro přepravu osob, zvířat nebo věcí a jejich přípojná vozidla. Aby tato vozidla podléhala dani, musí mít přidělenou státní poznávací značku v ČR a být používána k podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti. Vozidla s hmotností přes 12 tun podléhají dani vždy.

Osvobození od daně silniční se vztahuje na vozidla zabezpečující linkovou osobní vnitrostátní přepravu, vozidla používaná na údržbu komunikací, vozidla na elektrický pohon, vozidla s méně než čtyřmi koly a další.

Základ daně se liší podle druhu zdaňovaných vozidel. U osobních automobilů je základem daně objem motoru v cm³, u návěsů součet největších povolených hmotností

⁷ <http://www.finance.cz/zpravy/finance/135484-koeficienty-ovlivnuji-vysi-dane-z-nemovitosti/>, 2007.

na nápravy v tunách a počet náprav a u ostatních vozidel, např. nákladní vozidla, speciální vozidla, autobusy, pak celková hmotnost v tunách a počet náprav. Hodnoty základu daně se určují z údajů, které jsou uvedeny v technickém průkazu.

Sazby daně silniční jsou stanoveny pevnými částkami odlišnými podle druhu vozidla. Roční sazby pro osobní automobily a ostatní vozy jsou uvedeny v příloze č. 1. Jestliže je poplatníkem zaměstnavatel, může použít sazbu daně 25 Kč za každý den použití automobilu nebo 1/12 roční sazby za každý měsíc použití automobilu. Vozidla, která splňují určitá ekologická kritéria, s výjimkou osobních automobilů, mají snížené sazby daně. U automobilů splňujících požadavky emisní normy EURO 2 se sazba daně snižuje o 40 % a u vozidel splňujících limity úrovně EURO 3 a výše dochází k úpravě sazby o 48 %. Avšak tyto snížené sazby lze uplatnit pouze do konce roku 2007. A naopak u vozidel registrovaných před rokem 1989 se sazba daně zvyšuje o 15 %.

Slevu na dani může poplatník uplatnit, používá-li vozidlo ke kombinované dopravě. Upřednostňována je tak kombinace s ekologicky čistšími druhy dopravy. Výše slevy je odstupňována zákonem, a to procentní slevou od 25 % do 100 %.

Daňové přiznání je povinen poplatník odevzdat do 31. ledna kalendářního roku po uplynutí zdaňovacího období. Silniční daň se platí v průběhu ročního zdaňovacího období formou záloh, které jsou v roce 2007 splatné do 16. dubna, 16. července, 15. října a 17. prosince.

Změny v silniční dani k 1. 1. 2008

Ke dni 31. 12. 2007 skončila možnost snížit si sazbu daně při splnění emisních limitů EURO 2 (snížení daně o 40 %) či EURO 3 a vyšší (snížení o 48 %). 9. ledna 2008 vláda schválila novelu, kde se má sleva ze základní sazby daně odvíjet od stáří vozu, novelu musí ještě schválit parlament a podepsat prezident. Nejvyšší sleva bude na vozy staré tři roky a mladší, a to o 48 % méně než je základní sazba silniční daně. Majitelé aut od 3 do 6 let stáří zaplatí o 40 % méně než je základní sazba. Znevýhodnění mají být vlastníci vozů vyrobených před rokem 1989, podle nového zákona budou muset připlatit 25 % nad základní sazbu.

2.2.3 Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí

Tyto daně jsou upraveny v zákoně č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Jsou to jednorázové majetkové daně. A často jsou označovány jako tzv. „trojdaň“.

Pro výpočet těchto daní jsou osoby rozříděny do tří skupin podle § 11 zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Rozdělení vychází ze vztahu dědice a zůstavitele, dárce a nabyvatele, poplatníka a převodce. Do **I. skupiny** patří příbuzní v řadě přímé (děti, vnoučata, rodiče, prarodiče) a manželé. Do **II. skupiny** se řadí příbuzní v řadě pobočné (sourozenci, tety, strýcové, neteře a synovci), manželé dětí a rodičů, rodiče manžela a osoby žijící déle než 1 rok ve společné domácnosti. **III. skupinu** tvoří právnické osoby a fyzické osoby bez příbuzenského vztahu.

a) daň dědická

Poplatníkem je každý jednotlivý dědic, jak ze zákona, tak podle závěti, který přijme dědictví. Jestliže připadne dědictví více dědicům do společného vlastnictví, je každý z nich povinný uhradit část daně. Poplatníkem může být fyzická i právnická osoba.

Předmětem daně dědické jsou zděděné nemovitosti (včetně bytů a nebytových prostor) a věci movité, a to cenné papíry, peněžní prostředky, pohledávky, majetková práva a další majetkové hodnoty. Při stanovení předmětu daně záleží také na občanství a trvalém pobytu zůstavitele majetku v době smrti.

Základ daně tvoří cena zděděného nemovitého a movitého majetku snižená o určité zákonem stanovené položky, kterými jsou nezaplacené dluhy zůstavitele, náklady na pohřeb a výdaje na notáře. Jedná se o cenu majetku určenou v dědickém řízení.

Osvobození od daně je rozsáhlé a dělí se na skupiny osob dle vztahu mezi dědicem a zůstavitelem. U osob zařazených do I. skupiny je nabytí majetku děděním osvobozeno úplně. U osob II. skupiny jsou osvobozeny movité věci osobní potřeby, peněžní prostředky a vklady na účtech, a to v případě, pokud nepřevyšuje úhrnná částka 60 000 Kč a u osob III. skupiny 20 000 Kč. U PO (nabyvatele) je uplatňováno osvobození, pokud se jedná o převod na veřejně prospěšné účely.

Sazba daně se opět liší podle skupin osob a jsou uvedeny v příloze č. 2. Dědická daň se u I. skupiny osob neplatí, u II. a III. skupiny činí polovinu z darovací daně.

Daňové přiznání k dani dědické podává poplatník místně příslušnému finančnímu úřadu na predepsaném daňovém tiskopisu do 30 dnů ode dne, v němž nabylo právní moci rozhodnutí příslušného orgánu, kterým bylo skončeno dědické řízení. Na základě údajů, které jsou uvedeny v daňovém přiznání, příslušný finanční úřad vyměří daň dědickou platebním výměrem. Daň je povinen poplatník uhradit do 30 dnů ode dne, kdy mu byl platební výměr doručen.

Změny v dani dědické k 1. 1. 2008

Od 1. 1. 2008 dochází k osvobození od daně dědické nejen mezi osobami zařazenými do I., ale také do II. skupiny. S tím souvisí nevyžadování daňového přiznání k této dani při nabytí majetku osobami zařazenými do I. či II. skupiny poplatníků.

b) daň darovací

Poplatníkem daně darovací je ten, kdo majetek získal, tzv. nabyvatel majetku, v případě darování do ciziny je poplatníkem dárce a daň platí v ČR. Poplatníkem může být fyzická i právnická osoba.

Předmětem daně darovací se stávají nemovitosti, movitý majetek a jiný majetkový prospěch, který je bezúplatně nabytý na základě právního úkonu. Za předmět daně se však nepovažuje např. plnění nebo bezúplatné převody majetku na základě povinnosti stanovené právním předpisem, dotace, příspěvky a podpory z veřejných rozpočtů.

Základ daně darovací se vypočte podobným způsobem jako v případě dani dědické. Od ceny majetku, který je předmětem této daně se odečítají především dluhy týkající se darovaného majetku, clo a daň placená při dovozu, jedná-li se o majetek z ciziny. Cena se zjistí na základě platného cenového předpisu ke dni, kdy byl majetek nabyt. Cenovým předpisem se rozumí zákon. č. 151/1997 Sb. a jeho prováděcí vyhláška č. 540/2002 Sb.

Osvobození od daně je opět rozděleno podle skupin osob, které majetek získávají. Movité věci, peněžní prostředky a vklady na účet jsou u I. skupiny osob osvobozeny do výše 1 000 000 Kč., u II. skupiny do 60 000 Kč a u III. skupiny do výše 20 000 Kč.

Sazby daně jsou rozlišeny podle příbuzenského poměru dárce a nabyvatele. Výše sazby daně jsou stejné jako u daně dědické s rozdílem, že výsledná daň není násobena koeficientem 0,5. Sazby daně darovací uvádí příloha č. 2.

Daňové přiznání je povinen poplatník podat do 30 dnů ode dne doručení smlouvy s doložkou o povolení vkladu do katastru nemovitostí poplatníkovi. V případě darování movitého majetku do 30 dnů ode dne uzavření smlouvy o darování movitého majetku. Součástí daňového přiznání, které je povinen poplatník podat, je při darování nemovitostí ověřený opis nebo ověřená kopie smlouvy a znalecký posudek o ceně nemovitosti platné v den nabytí nemovitosti novým vlastníkem. Správce daně na základě daňového přiznání

vypočte daň a vyměří platebním výměrem. Poplatník je povinen zaplatit daň do 30 dnů ode dne doručení platebního výměru.⁸

Změny v dani darovací k 1. 1. 2008

Novela zákona od ledna 2008 osvobozuje od daně darovací bezúplatná nabytí majetku (movitého i nemovitého) pro osoby I. i II. skupiny. S tím souvisí přesun věcného břemene zřízeného v souvislosti s bezúplatným převodem nemovitosti z předmětu daně z převodu nemovitostí do předmětu daně darovací.

c) daň z převodu nemovitostí

Poplatníkem této daně je obvykle převodce, nebo-li prodávající. V případě, že se jedná o nabytí nemovitosti při výkonu rozhodnutí nebo exekuci, vyvlastněním, konkursem apod., je poplatníkem nabyvatel. Pokud jde o výměnu nemovitostí, jsou poplatníky převodce i nabyvatel. Poplatníkem je také nabyvatel oprávněný z věcného břemene nebo jiného obdobného plnění.

Předmětem daně z převodu nemovitostí je úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitosti na základě kupní smlouvy, bezúplatné zřízení věcného břemene nebo jiného obdobného plnění při nabytí nemovitosti darováním. Předmětem daně darovací je také výměna nemovitosti.

Základ daně z převodu nemovitostí je cena nemovitosti platná v den převodu nemovitosti nebo cena sjednaná ve smlouvě v případě, že je větší než cena zjištěná.

Osvobozeny od této daně jsou např. některé převody bytů z vlastnictví bytových družstev do vlastnictví členů, převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem z vlastnictví ČR, pokud s majetkem hospodářší organizační složka státu, státní příspěvkové organizace apod.

Sazba daně z převodu nemovitostí je jednotná pro všechny skupiny osob a činí 3 % ze základu daně.

Daňové přiznání k dani z převodu nemovitostí podávají poplatníci daně místně příslušnému správci daně nejpozději do konce třetího měsíce následujícího po měsíci, v němž byl zapsán vklad práva do katastru nemovitostí. Spolu s daňovým přiznáním je třeba jako přílohu odevzdat ověřený opis nebo ověřenou kopii kupní smlouvy a znalecký posudek o ceně

⁸ <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/dan-dedicka-darovaci-z-prevodu/darovaci-dan-pro-rok-2007/1001680/42863/>, 2007.

zjištěné podle zvláštního právního předpisu. V daňovém přiznání si poplatník sám daň vypočítá a splatí ji ve lhůtě pro podání daňového přiznání, tedy do konce třetího měsíce následujícího po měsíci, v němž byl zapsán vklad práva do katastru nemovitostí a to ve výši přiznané částky.

Změny v dani z převodu nemovitostí k 1. 1. 2008

Z předmětu daně z převodu nemovitostí **se vyjímá bezúplatné zřízení věcného břemene** (nebo obdobného práva) ve prospěch dárce při darování nemovitosti a přesouvá se do předmětu daně darovací.

Mění se osoba poplatníka daně při nabytí vlastnického práva k nemovitosti na základě smlouvy o zajišťovacím převodu práva. Rokem 2008 je tímto **poplatníkem namísto převodce nabyvatel nemovitosti**.

Rozšiřuje se **také možnost prominutí daně** a to v případě, dojde-li ke zpětnému nabytí nemovitosti původním vlastníkem, který převedl vlastnictví k nemovitosti k zajištění splnění závazku na věřitele na základě smlouvy o zajišťovacím převodu práva.

3 Výnos majetkových daní ve vztahu k veřejným rozpočtům

V České republice se celostátní výnos daní přerozděluje mezi státní rozpočet, rozpočty územně samosprávných celků, tedy obce a kraje a Státní fond dopravní infrastruktury. Ovšem majetkové daně jsou daněmi svěřenými, tzn., že celý výnos jednotlivých majetkových daní plyne do určitého rozpočtu. Výnos DzN plyne do územních rozpočtů, celý výnos daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí do státního rozpočtu a výnos silniční daně se převádí do Státního fondu dopravní infrastruktury.

Pro svou práci jsem stanovila následující hypotézu: „Z hlediska velikosti daňového výnosu mají majetkové daně v České republice zanedbatelný význam. Za zanedbatelný považuji 2,8% výnos v porovnání s jinými státy z OECD⁹, kde je výnos majetkových daní průměrně 5,6 %.“ Ve Velké Británii tvoří majetkové daně dokonce téměř 12 % celkových daňových příjmů, jak lze vidět v tabulce č. 3.1. Také znázorněno graficky v příloze č. 3.

Tabulka č. 3.1: Výnosy majetkových daní (skupina 4000) ve státech OECD jako podíl na celkových daňových příjmech v roce 2005 (v %)

USA	12,1	Francie	7,3	Turecko	3,2
Korea	11,8	Irská republika	6,5	Švédsko	3,1
Velká Británie	11,6	Island	5,9	Norsko	2,5
Japonsko	10,3	Nový Zéland	5,2	Německo	2,4
Kanada	10,0	Nizozemí	5,2	Finsko	2,3
Austrálie	9,5	Řecko	4,5	Maďarsko	2,2
Švýcarsko	8,3	Portugalsko	4,1	Slovensko	1,8
Itálie	8,0	Polsko	4,0	Mexiko	1,6
Lucembursko	7,5	Dánsko	3,8	Česká republika	1,4
Španělsko	7,5	Belgie	3,3	Rakousko	1,3

Zdroj: Ministerstvo financí – Výstupní materiál expertní skupiny.

Pozn.: Do skupiny 4000 není zahrnována daň silniční.

Z tabulky lze vidět, že v ČR byly v roce 2005 majetkové daně (bez daně silniční) na úrovni pouhých 1,4 %, ČR tedy patří ke státům s nejnižším podílem majetkových daní na příjmech veřejných rozpočtů.

Jak to vypadalo s majetkovými daněmi v roce 2007 ukazuje tabulka č. 3.2, ve které je vidět výše výnosu majetkových daní, jejich podíl na celkových daňových příjmech a také podíl majetkových daní na HDP.

⁹ OECD je Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, skládá se ze 30 členských zemí, vč. ČR.

Tabulka č. 3.2: Výnos majetkových daní v ČR a jejich podíl na celkových daňových příjmech a HDP v roce 2007

Daň	mld. Kč	% z celkových daňových příjmů	HDP (%)
Daň z nemovitostí	5,123	0,715 %	0,144 %
Daň silniční	5,915	0,826 %	0,166 %
Daň dědická	0,109	0,015 %	0,003 %
Daň darovací	0,692	0,097 %	0,019 %
Daň z převodu nemovitostí	9,774	1,365 %	0,275 %
Celkem	21,613	3,018 %	0,607 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstva financí a České daňové správy (2008).

Z tabulky vyplývá, že v roce 2007 se podíl majetkových daní na celkových daňových příjmech oproti roku 2005 zvýšil na 2,192 % (bez daně silniční). V tabulce č. 3.4 lze vidět, že v roce 2007 se majetkové daně podílely na příjmech veřejných rozpočtů částkou 21,613 mld. Kč. Celkové daňové příjmy byly 715,961 mld. Kč a na HDP, které v tomto roce činilo 3 557,7 mld. Kč, se zapříčinily 20 %. Majetkové daně pouhými 0,6 %. Majetkové daně tedy nehrají v České republice příliš významnou roli mezi ostatními daňovými příjmy veřejných rozpočtů.

Srovnání výnosu majetkových daní s ostatními daněmi v letech 2003 až 2007 poskytuje následující tabulka č. 3.3.

Tabulka č. 3.3: Výnos uvedených daní vč. majetkových v letech 2003 až 2007 (v mil. Kč)

Daň	2003	2004	2005	2006	2007
DPH	164 856	184 320	208 413	217 784	236 385
Daně spotřební	84 179	95 841	110 491	119 535	138 947
DPPO*	117 603	118 624	148 674	142 868	171 374
Daň silniční	5 738	5 509	5 191	5 428	5 915
Daň dědická	100	100	103	124	109
Daň darovací	648	818	510	604	692
Daň z převodu nemovitostí	8 025	9 461	7 494	7 788	9 774
DPFO	116 784	126 667	137 245	129 487	143 391
Daň z nemovitostí	4 840	4 948	4 987	5 017	5 123
Ost. daň. příjmy	4 923	5 099	5 252	4 977	4 250
Majetkové daně celkem	19 351	20 836	18 285	18 961	21 613
Daňové příjmy celkem	507 696	551 387	628 360	633 614	715 961

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstva financí a České daňové správy (2008).

* DPPO vč. daně z příjmů vybrané srážkou

Z tabulky je zřejmé, že největší podíl na daňových příjmech tvoří daň z přidané hodnoty. Výnos všech majetkových daní za rok 2003 až 2007 činil průměrně 19 809 mil. Kč

ročně, z toho nejnižší výnos je z daně dědické, který se pohybuje ročně pouze mírně nad 100 mil. Kč .

V tabulce č. 3.4 jsou zobrazeny příjmy pouze z majetkových daní, které stát získal od roku 2003 do veřejných rozpočtů inkasem jednotlivých druhů majetkových daní. Je také uveden předpokládaný výnos těchto daní v roce 2008.

Tabulka č. 3.4: Přehled vývoje výnosů majetkových daní v ČR v letech 2003 až 2007
(v mld. Kč)

Daň	2003	2004	2005	2006	2007	2008*
Daň z nemovitostí	4,840	4,948	4,987	5,017	5,123	5,50
Daň silniční	5,738	5,509	5,191	5,428	5,915	6,10
Daň dědická	0,100	0,100	0,103	0,124	0,109	0,05
Daň darovací	0,648	0,818	0,510	0,604	0,692	0,35
Daň z převodu nemovitostí	8,025	9,461	7,494	7,788	9,774	8,40
Majetkové daně celkem	19,351	20,836	18,285	18,961	21,613	20,40

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstva financí a České daňové správy (2008).

* předpokládané daňové příjmy na rok 2008

Při takových nízkých výnosech majetkových daní se naskytuje otázka efektivity jejich výběru, kterou znázorňuje následující tabulka vypracovaná ve výstupním materiálu expertní skupiny pro Ministerstvo financí ČR.

Tabulka č. 3.5: Efektivita výběru majetkových daní v roce 2004

Daň	administrativní náklady / inkaso daně
daň z nemovitostí	9,39 %
daň silniční	6,58 %
daň dědická	77,81 %
daň darovací	16,03 %
daň z převodu nemovitostí	2,85 %

Zdroj: Ministerstvo financí – Výstupní materiál expertní skupiny.

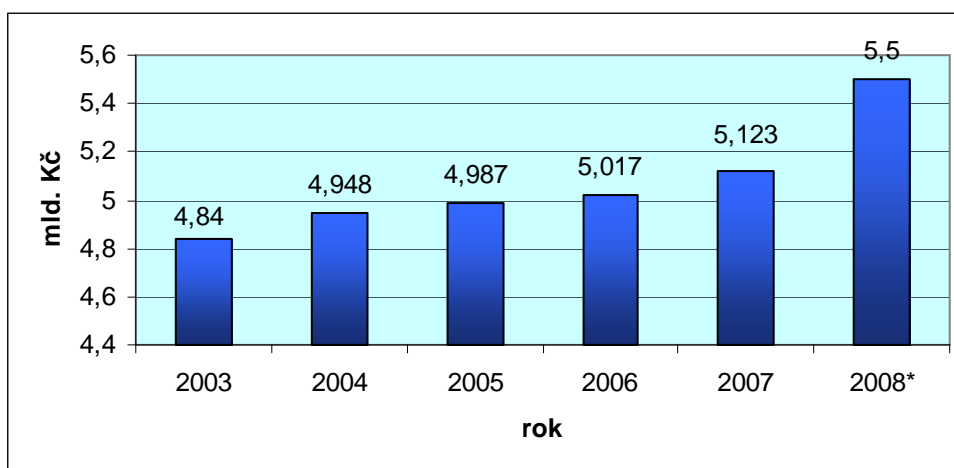
Jak vyplývá z tabulky č. 3.5 poměr mezi administrativními náklady a inkasem daně je u jednotlivých majetkových daní poměrně vysoký. V České republice se totiž podíl nákladů na výběr daní pohybuje do 2 % z vybraného objemu všech daní. Ve srovnání s ostatními zeměmi EU má ČR náklady spojené s výběrem a správou daní relativně nejvyšší.

Nejproblémovější je daň dědická a darovací, jejichž výnosy se z administrativního hlediska zajišťují poměrně složitě a nákladně a přitom jsou velmi nízké.

3.1 Výnos daně z nemovitostí

O DzN se hovoří jako o dani svěřené, neboť její celý výnos v České republice plyne do daňových příjmů obcí, na jejichž katastrálním území se nemovitost nachází. Jak bylo možné vidět v tabulce č. 3.4, výnos DzN má od roku 2003 mírně vzrůstající trend, což také znázorňuje následující graf č. 3.1. DzN sice netvoří velkou část obecních příjmů (kolem 4 % ze všech daňových příjmů obce), ale výnos DzN je dostatečně stabilní, a proto usnadňuje obcím jejich finanční plánování.

Graf č. 3.1: Výnos daně z nemovitostí v ČR v letech 2003 až 2007

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstva financí a České daňové správy, (2008).

* předpokládaný výnos

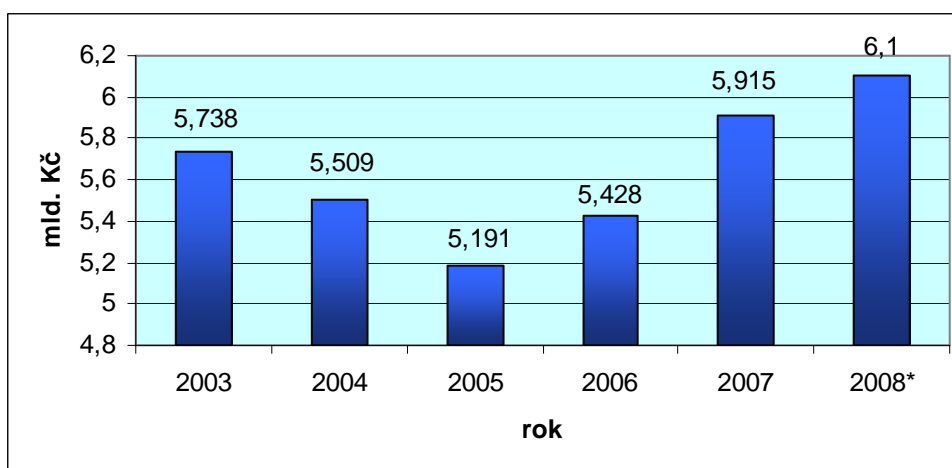
Za rok 2007 činila DzN 5,1 mld. Kč, z toho daň z pozemků 1,9 mld. Kč. Zemědělské pozemky se na této částce podílely téměř 1,4 mld. Kč.

V novele zákona se schválilo od zdaňovacího období 2009 osvobození zemědělských pozemků, které v menší míře zatěžují obecní infrastrukturu, tedy pozemky půdy, chmelnic, vinic, ovocných sadů a trvalých travních porostů. Proto je na rok 2009 odhadován výnos této daně nižší o právě 1,4 mld. Kč. Tento dopad na příjmy obcí z daně nemovitostí je maximální v případě, že by žádná obec nevyužila možnosti kompenzace.

3.2 Výnos daně silniční

Silniční daň je v ČR příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury. Podle klasifikace OECD je řazena k daním ze spotřeby, avšak v České republice se silniční daň přiřazuje k majetkovým daním. Následující graf č. 3.2. ukazuje, že výnos této daně se v roce 2003 až 2007 pohybuje v rozmezí 5 až 6 mld. Kč, pro rok 2008 je výnos daně silniční předpokládán ve výši 6,1 mld. Kč

Graf č. 3.2: Výnos silniční daně v ČR v letech 2003 až 2007

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstva financí a České daňové správy, (2008).

* předpokládaný výnos

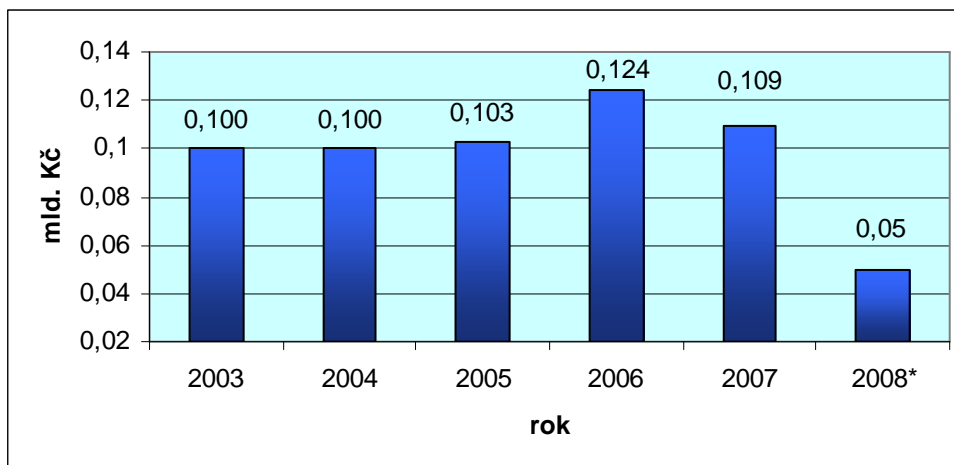
V roce 2006 a 2007 došlo k zvýšení výnosu daně silniční, i přesto, že došlo ke změně zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, novelou č. 545/2005 Sb., kdy se s účinností od 1. 1. 2006 snížila silniční daň z 60 % na 40 % u nákladních automobilů, včetně tahačů a jím odpovídajícímu počtu návěsů a tandemových přívěsů plnící emisní normy EURO 2 a z 66 % na 48 % u nákladních automobilů, včetně tahačů a jím odpovídajícímu počtu návěsů a tandemových přívěsů plnící emisní normy EURO 3 a vyšší.

3.3 Výnos daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí

Jednorázové převodové daně, tedy **daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí** se také řadí do kategorie svěřených daní, neboť celý jejich výnos plyne do státního rozpočtu. Daň dědická a darovací jsou nejnižšími daňovými příjmovými položkami, tvoří dohromady ani 1 mld. Kč příjmů ročně. Výnos daně z převodu nemovitostí představuje v objemu celkových příjmů převodových majetkových daní dlouhodobě nejvýznamnější podíl, v roce 2007 byl tento podíl daně z převodu nemovitostí na úrovni 92 % z celkového výnosu

převodových daní. V letech 2003 až 2007 na dani z převodu nemovitostí stát vybral průměrně 8,5 mld. Kč ročně.

Graf č. 3.3: Výnos dědické daně v ČR v letech 2003 až 2007

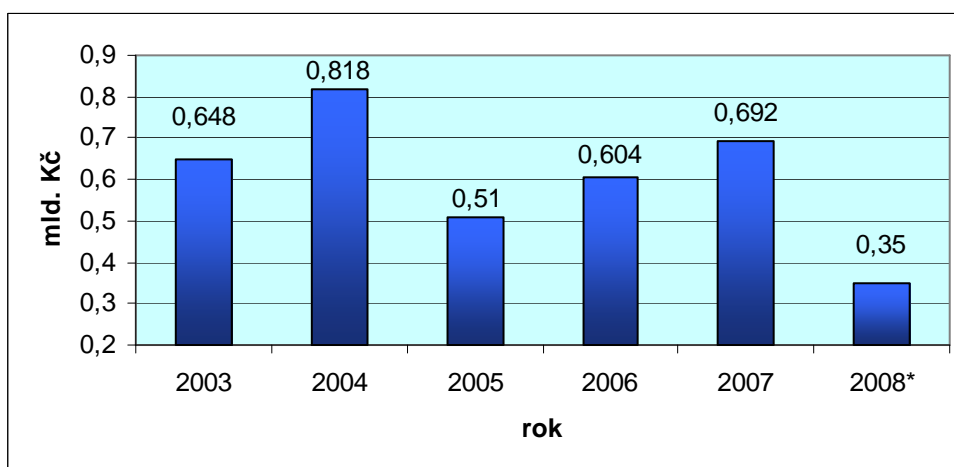
Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstva financí a České daňové správy, (2008).

* předpokládaný výnos

Graf č. 3.3 ukazuje, že výnos daně dědické se stabilně udržoval v letech 2003 až 2007 na úrovni cca 100 mil. Kč, novelou zákona platnou od roku 2008 se předpokládá snížení výnosu této daně téměř o polovinu.

Jak lze vidět v následujícím grafu č. 3.4, výnos daně darovací v ČR dosahuje vyšších hodnot než výnos daně dědické.

Graf č. 3.4: Výnos darovací daně v ČR v letech 2003 až 2007

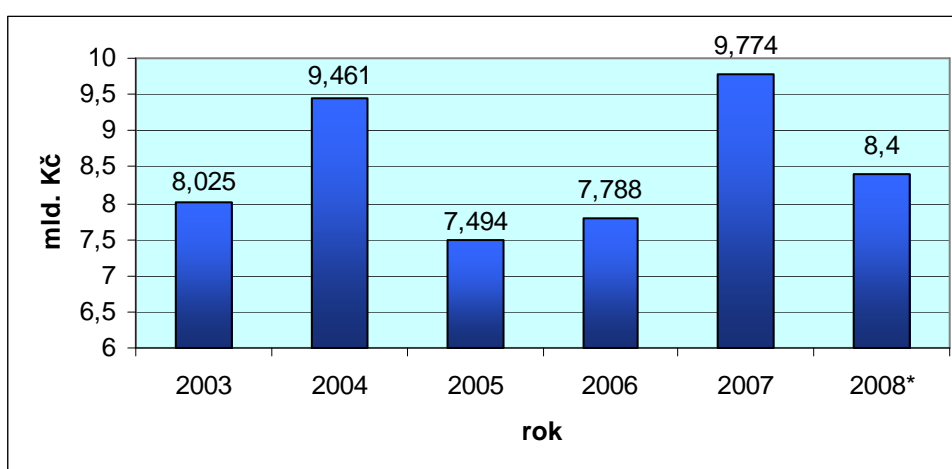
Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstva financí a České daňové správy, (2008).

* předpokládaný výnos

Nízký výnos daně dědické i darovací uvádí spousta odborníků jako důvod pro jejich zrušení. V některých členských zemích EU již byly tyto daně zrušeny (např. na Slovensku, v Portugalsku a ve Švédsku). V České republice jsou v rámci reformy veřejných financí od daně dědické od roku 2008 osvobozeny osoby spadající i do II. příbuzenské skupiny a od darovací daně jsou nově osvobozeny osoby zařazené v I. a II. skupině. Tím dojde v roce 2008 k výraznému poklesu výnosu obou těchto daní, tento pokles je odhadován o 0,4 mld. Kč

V následujícím grafu č. 3.5 je znázorněn vývoj výnosu daně z převodu nemovitostí.

Graf č. 3.5: Výnos daně z převodu nemovitostí v ČR v letech 2003 až 2007

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstva financí a České daňové správy, (2008).

* předpokládaný výnos

Jak ukazuje graf č. 3.5, výnos daně z převodu nemovitostí se výrazně snížil v roce 2005. Tento pokles byl způsoben snížením daňové sazby z 5 % na 3 %. Ovšem v roce 2006 výnos této daně opět vzrostl díky změně systému vyměřování a placení daně z převodu nemovitostí (daňový subjekt platí daň v termínu pro podání daňového přiznání). Tím se zlepšila platební kázeň těch poplatníků, kteří včas podají daňové přiznání, a urychlil se výběr této daně.

3.4 Srovnání daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí v roce 2007 a 2008

Jelikož v roce 2008 se rozšířilo osvobození nabytí majetku děděním i darováním, následující text znázorňuje, jaký to má dopad pro nabyvatele patřících do jednotlivých skupin,

pokud nabudou nemovitost uvedenou v následujícím příkladu, který byl uveden pro snadnější znázornění.

Příklad: Tento příklad vychází z předpokladu, že fyzická osoba vlastní nemovitost - rodinný dům, který má dle posudku znalce hodnotu 3 000 000 Kč. Tento příklad je použit ve všech následujících výpočtech.

Tabulka č. 3.6: Výpočet daně dědické v roce 2007 a 2008

	I. skupina osob		II. skupiny osob		III. skupina osob	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Základ daně (v Kč)	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Osvobození	úplné	úplné	žádné	úplné	žádné	žádné
Snížený ZD (v Kč)	0	0	3 000 000	0	3 000 000	3 000 000
Daň dědická (v Kč)	0	0	52 500	0	140 000	140 000

Zdroj: Vlastní zpracování, (2008).

Pro I. skupinu osob se v roce 2008 oproti předcházejícímu roku nic nemění, neboť těmto osobám bylo uznáno plné osvobození od daně dědické již v roce 1998. Zatímco II. skupina osob už změnu pocítí, neboť od roku 2008 se plné osvobození týká i jich. Pro dědice patřící do III. skupiny osob se výše daňové povinnosti nemění.

Od roku 1994 se výsledná daňová povinnost u daně dědické násobí koeficientem 0,5. Proto je daň dědická poloviční než daň darovací, jak lze porovnat s tabulkou č. 3.7.

Tabulka č. 3.7: Výpočet daně darovací v roce 2007 a 2008

	I. skupina osob		II. skupiny osob		III. skupina osob	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Základ daně (v Kč)	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Osvobození	žádné	úplné	žádné	úplné	žádné	žádné
Snížený ZD (v Kč)	3 000 000	0	3 000 000	0	3 000 000	3 000 000
Daň darovací (v Kč)	38 000	0	105 000	0	280 000	280 000

Zdroj: Vlastní zpracování, (2008).

Z tabulky je zřejmé, že rozdíl daňové povinnosti u daně darovací v letech 2007 a 2008 se týká pouze osob zařazených v I. a II. skupině. Zatímco v roce 2007 museli daň ještě platit, v následujícím roce jsou od této daně plně osvobozeni. Změny v roce 2008 opět neovlivní osoby patřící do III. skupiny. Ti budou odvádět daň darovací stále ve stejné výši.

Následující tabulka znázorňuje výpočet daně z převodu nemovitostí. I zde se vychází z příkladu výše uvedeného.

Tabulka č. 3.8: Výpočet daně z převodu nemovitostí v roce 2007 a 2008

	I. skupina osob		II. skupiny osob		III. skupina osob	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Základ daně (v Kč)	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Osvobození	žádné	žádné	žádné	žádné	žádné	žádné
Snížený ZD (v Kč)	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Daň z převodu nemovitostí (v Kč)	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000

Zdroj: Vlastní zpracování, (2008).

Poplatníkem daně z převodu nemovitostí je převodce nemovitosti a nabyvatel je ručitelem. Příbuzenský vztah těchto osob pro výpočet daně z převodu nemovitostí nehraje žádnou roli. Tedy pro všechny osoby (převodce) bez ohledu na jejich příbuzenský vztah s nabyvatelem platí sazba daně 3 %.

Následující tabulka srovnává výsledné daně z převodu majetku pro jednotlivé skupiny osob v roce 2007 a 2008.

Tabulka č. 3.9: Srovnání zaplacených daní v roce 2007 a 2008 v Kč

Rok	Dědická daň			Darovací daň			Daň z převodu nemovitostí
	skupina			skupina			skupina
	I.	II.	III.	I.	II.	III.	I. – III.
2007	0	52 500	140 000	38 000	105 000	280 000	90 000
2008	0	0	140 000	0	0	280 000	90 000

Zdroj: Vlastní zpracování, (2008).

Z výpočtů vyplývá, že pokud chtěl někdo darovat majetek v roce 2007 osobám zařazeným v I. a II. skupině, tedy příbuzným v řadě přímé nebo pobočné, bylo výhodnější s tímto aktem počkat až do roku 2008, neboť v tomto roce tito nabyvatelé majetku darováním neplatí daň žádnou. U daně dědické platí obdobný princip, pokud někomu zemře příbuzný v II. skupině (např. sourozenec) v roce 2007, platí dědic daň i v případě, že soud vydá rozhodnutí o dědictví až v roce 2008.

3.4.1 Porovnání nákladů spojených s dědictvím a darováním

Od roku 2008 jsou tedy od daně dědické i darovací osvobozeny osoby patřící do I. i II. skupiny, což znamená, že poplatníci nemusí podávat finančnímu úřadu žádná daňová přiznání. Obecně se dá říci, že od roku 2008 je ekonomicky výhodnější majetek darovat než zdědit. Neboť při dědění je dědic povinen notáři uhradit odměnu a výdaje notáře dle příslušných ustanovení prováděcí vyhlášky Ministerstva spravedlnosti k zákonu

č. 358/1992 Sb. (tzv. notářský řád) ve znění pozdějších předpisů. Také při dědění, zejména u nemovitostí, notář vyžaduje znalecký posudek k určení ceny dědictví, který nechává zpracovat dědic na své náklady. Způsob stanovení výše odměny notáři uvádí následující tabulka č. 3.10. Zatímco při darování, kde není povinnost sepsat darovací smlouvu u notáře či advokáta, se hradí pouze správní poplatek za návrh na povolení vkladu vlastnického práva či práva věci odpovídajícímu věcnému břemeni do katastru nemovitostí, pokud se jedná o nemovitost. V České republice je tento poplatek již od roku 1994 na úrovni 500 Kč.

Následující tabulka č. 3.10 ukazuje výpočet výše odměny notáři, který jako soudní komisař vyřizoval pozůstalost.

Tabulka č. 3.10: Odměny notáři

Základ	Sazba (v %)
z prvních 100 tis. korun základu	2,0
z přebývajících sumy až do 500 tis. Kč	1,2
z přebývajících sumy až do 1 mil. Kč	0,9
z přebývajících sumy až do 3. mil. Kč	0,5
z přebývajících sumy až do 20 mil. Kč	0,1
částka nad 20 mil. Kč se do základu nezapočítává	0,0

Zdroj: Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 196/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

V uvedeném příkladu, kde cena nemovitosti činí 3 000 000 Kč, by dědic zaplatil odměnu notáři ve výši 21 300 Kč.

Hypotéza byla na základě provedeného výzkumu ověřena. Majetkově daně mají skutečně z hlediska daňového výnosu v České republice zanedbatelný význam.

Závěr

Daně hrají důležitou roli v příjmech státního rozpočtu ve všech zemích, tedy i v České republice. Avšak majetkové daně už takový význam nepředstavují.

V první kapitole jsem se zaměřila na daňovou soustavu České republiky a popsala základní pojmy jednotlivých daní, ať už se jedná o poplatníka, předmět, sazbu daně a další. Za každou daní jsem shrnula nejdůležitější změny, které sebou přinesla daňová reforma.

Druhou kapitolu jsem věnovala už pouze daním majetkovým, kde jsem analyzovala majetkové daně v daňové soustavě ČR a opodstatnění těchto daní, tedy argumenty pro a proti těmto daním. A také jsem uvedla vše potřebné pro výpočet těchto daní, včetně změn.

Ve třetí kapitole jsem si stanovila hypotézu, kterou jsem následně potvrdila, majetkové daně mají skutečně z hlediska daňového výnosu v České republice zanedbatelný význam. Výnos majetkových daní v ČR jsem totiž srovnala s výnosem majetkových daní v zemích OECD. Z tohoto srovnání vyplynulo, že ČR patří ke státům s nejnižším podílem majetkových daní na příjmech veřejných rozpočtů. Hlavním cílem mé práce bylo analyzovat význam výnosů majetkových daní pro veřejné rozpočty a provést srovnání, jak se schválené změny převodových majetkových daní, tedy daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí, dotknou jednotlivých osob zařazených do skupin dle příbuzenského vztahu. V jednotlivých podkapitolách třetí kapitoly jsem řešila výnosy jednotlivých majetkových daní a graficky je znázornila, aby bylo možno provést srovnání za několik let.

Z mé práce jsem došla k závěrům, že pro obecní rozpočty představuje daň z nemovitostí sice nízký, ale stabilní příjem. V roce 2007 si obce nemohly samy příliš regulovat výši výnosu této daně, například vyšším zdaněním atraktivnějších lokalit na svém katastrálním území. Avšak jako správný krok považuji, že od roku 2009 bude zaveden tzv. místní koeficient, což pro obce znamená, že budou moci přiřadit nemovitostem na svém území koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5 a tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníků za jednotlivé druhy pozemků či stavby. Tím si obce mohou výnosy z této daně částečně upravit. Ale je pravdou, že na druhé straně, od roku 2009 budou od daně z nemovitostí osvobozeny zemědělské pozemky, které hrají významnou roli v příjmech daní z nemovitostí a obecní příjmy z této daně se sníží, toto snížení je odhadováno právě o 1,4 mld. Kč. Tato částka byla vybrána na zemědělských pozemcích v roce 2007.

Ke dni 31. 12. 2007 skončila možnost snížit si sazbu daně při splnění emisních limitů EURO 2 (snížení daně o 40 %) či EURO 3 a vyšší (snížení o 48 %). Byla připravena nová

úprava zákona o silniční dani, kde se klade důraz na stáří vozu a od toho se má odvíjet sleva ze základní sazby. Pokud se tato navrhovaná novela zákona o silniční dani skutečně schválí, výnos silniční daně by se měl zvýšit, neboť vlastníci vozů vyrobených před rokem 1989 budou muset připlatit 25 % nad základní sazbu.

Daňovou úpravu daně dědické a daně darovací považuji za určité zlepšení, i přesto, že se výnos daně dědické a darovací sníží. Výběr těchto daní, je velice nákladný, a proto také neefektivní a souhlasila bych s úplným zrušením daně dědické a darovací. Ovšem daňová reforma se přiklonila k rozšíření osvobození od těchto daní, a to pro osoby spadající do I. i II. příbuzenské skupiny, čímž se sníží počet osob zatížených touto daní, tedy i náklady na výběr daní, ale samozřejmě i výnos daně dědické a darovací, ten je odhadován o 0,4 mld. Kč nižší. Tyto změny hrají důležitou roli pro poplatníky těchto daní. Neboť jak lze vidět v mém uvedeném příkladu ve třetí kapitole, výše daně dědické i darovací se v roce 2008 pro osoby patřící do II. příbuzenské skupiny oproti roku 2007 liší. U daně darovací nastal rozdíl i pro osoby patřící do I. skupiny. Daňová úleva je značná. Jestliže například někdo zdědí po svém sourozenci (osoba patřící do II. skupiny) nemovitost – rodinný dům v hodnotě 3 mil. Kč, v roce 2007 by zaplatil daň dědickou ve výši 52 500 Kč, avšak od ledna 2008 už nezaplatí daň žádnou. Osvobození u daně darovací bude mít velký význam u I. skupiny osob, neboť v roce 2007 dávali rodiče přednost před darováním domu svým dětem dědictvím. Neboť v případě darování domu za 3 mil. Kč by musela být zaplacená darovací daň ve výši 38 000 Kč, zatímco při dědění byla I. skupina osob osvobozena už v roce 2007 a daň by neplatili žádnou, to se nyní dle mého názoru v mnoha případech změní, neboť obecně se může říci, že od roku 2008 je ekonomicky výhodnější majetek darovat než zdědit. Neboť při dědění je dědic povinen hradit odměnu notáři, ta je v mém příkladě při rozhodování o nemovitosti v hodnotě 3 mil. Kč ve výši 21 300 Kč, zatímco při darování nemovitosti se hradí pouze správní poplatek za návrh na povolení vkladu vlastnického práva či práva věci odpovídajícímu věčnému břemeni do katastru nemovitostí. Tento poplatek v ČR činí 500 Kč.

Co se týče daně z převodu nemovitostí, její výnos představuje v objemu celkových příjmů převodových majetkových daní dlouhodobě nejvýznamnější podíl. Avšak na rok 2008 je předpokládán výnos této daně o zhruba 1,4 mld. Kč nižší než v roce 2008. Tento předpoklad vychází z daňové reformy, která z předmětu daně z převodu nemovitostí vyjímá bezúplatné zřízení věcného břemene ve prospěch dárce při darování nemovitosti a přesouvá se do předmětu daně darovací a dále se rozšiřuje možnost prominutí daně a to v případě, dojde-li ke zpětnému nabytí nemovitosti původním vlastníkem, který převedl vlastnictví

k nemovitosti k zajištění splnění závazku na věřitele na základě smlouvy o zajišťovacím převodu práva. Pro poplatníky této daně se v roce 2008 výše daňové povinnosti oproti roku 2007 nemění a v mém uvedeném příkladu, poplatník při prodeji nemovitosti v hodnotě 3 mil. Kč zaplatí daň z převodu nemovitostí ve výši 90 000 Kč v roce 2007 i 2008.

Jak jsem již uvedla ve své práci, přikláníla bych se ke zrušení daně dědické a darovací a ostatní majetkové daně bych nechala zachovány.

Seznam použité literatury

Knížní publikace:

- 1] BRABEC, F. *Daně 2006*. Praha: ASPI, 2006. 962 s. ISBN 80-7357-166-8.
- 2] KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*. 4. aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2006. 279 s. ISBN 80-7357-205-2.
- 3] PEKOVÁ, J. *Majetkové daně v daňové soustavě České republiky*. 1. vyd. Praha: CODEX Bohemia,s.r.o, 1997. 160 s. ISBN 80-85963-41-8.
- 4] RADVAN, M. *Zdanění majetku v Evropě*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. 385 s. ISBN 978-80-7179-563-6.
- 5] ŠIROKÝ, J. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. 249 s. ISBN 80-7179-413-9.
- 6] ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2007. 255 s. ISBN 978-80-7201-649-5.
- 7] VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2006 aneb učebnice daňového práva*. 8. aktualiz. vyd. Praha: VOX, 2006. 324 s. ISBN 80-86324-60-5.

Internetové monografie:

- 1] *Důvodová zpráva* [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2007 [cit. 2008-02-20]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/MF_Duvodova_zprava_c_2_vlada.pdf.
- 2] HÁLEK, Vítězslav. *Daňová soustava ČR a její dopady na drobné podnikání* [online]. 2007 [cit. 2007-11-27]. Dostupné z: http://halek.info/dokumenty/dpo_p1_03.pdf.
- 3] *Hospodaření státního rozpočtu a rozpočtů územních samosprávných celků* [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2007 [cit. 2008-02-20]. Dostupné z: [http://www2.czso.cz/csu/2006edicniplan.nsf/t/AB00256DA9/\\$File/1405q4T1-10.pdf](http://www2.czso.cz/csu/2006edicniplan.nsf/t/AB00256DA9/$File/1405q4T1-10.pdf).
- 4] LÁCHOVÁ, Lenka. *Současnost a budoucnost majetkových daní v České republice a v Evropské unii* [online]. květen 2007 [cit. 2008-02-22]. Dostupné z: http://kvf.vse.cz/storage/1180452727_sb_lachova.pdf.
- 5] MARKOVÁ, Hana. *Vlastní nebo sdílené daně obcím?* [online]. Právnická fakulta UK Praha, 2007 [cit. 2008-02-22]. Dostupné z: <http://www.law.muni.cz/edicni/Days-of-public-law/files/pdf/sprava-finance/Markova.pdf>.
- 6] PUCHINGER, Zdeněk. *Úvodní kapitoly k daňové teorii – Daňová soustava ČR* [online]. Univerzita Palackého v Olomouci, 2006 [cit. 2007-11-27]. Dostupné z: http://knihovna.upol.cz/ff_scripta/uvodni_kapitoly_k_da.pdf.

- 7] SZAROWSKÁ, Irena. *Daňové zatížení v České republice a Evropské unii* [online]. Slezská univerzita v Opavě, 2006 [cit. 2008-01-24]. Dostupné z: http://kvf.vse.cz/storage/1180483257_sb_szarowska.pdf.
- 8] VÝSTUP EXPERTNÍ SKUPINY, *Zdanění příjmů a majetku v České republice* [online]. Ministerstvo financí České republiky, červenec 2006 [cit. 2008-01-05]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/shrnuti_cinnosti_exp_skup_27418.html.

Internetové zdroje:

- 1] *BusinessInfo.cz – Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. Posl. revize 2007, [cit. 2007-12-10]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/dan-dedicka-darovaci-z-prevodu/dan-dedicka-darovaci-prevodu-nemovitosti/1001680/45431/#d01>.
- 2] *Czech Republic – Oficiální web České republiky* [online]. Posl. revize 2007, [cit. 2007-11-28]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/dane/spotrebni-dan/>.
- 3] *Česká daňová správa* [online]. Posl. revize 2006, [cit. 2007-11-07]. Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/237_438.html?year=2005.
- 4] *Česká daňová správa* [online]. Posl. revize 2006, [cit. 2007-12-08]. Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/SID-3EA9846D-9428F965/cds/xsl/9_7997.html?year=0.
- 5] *Česká daňová správa* [online]. Posl. revize 2006, [cit. 2008-01-10]. Dostupné z: <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/SID-3EA9846D-9428F965/cds/xsl/325.html?year=0>.
- 6] *Český statistický úřad* [online]. Posl. revize 2008, [cit. 2007-01-22]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/chdp030708.doc>.
- 7] *EKONOM – Účetní a evidenční systém* [online]. Posl. revize 2006, [cit. 2007-11-25]. Dostupné z: <http://www.ekonom-system.cz/index.asp?modul=aktualita&sek=11&akt=47>.
- 8] *Finance.cz – Poznejte hodnotu informace* [online]. Posl. revize 2007, [cit. 2007-11-22]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/135484-koeficienty-ovlivnuji-vysidane-z-nemovitosti/>.
- 9] *Finance.cz – Poznejte hodnotu informace* [online]. Posl. revize 2007, [cit. 2007-11-22]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/zakony/dan-nemovitosti/>.
- 10] *Finance.cz – Poznejte hodnotu informace* [online]. Posl. revize 2007, [cit. 2007-11-22]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/informace/dan-dedicka/dan-dedicka/>.
- 11] *Finance.cz – Poznejte hodnotu informace* [online]. Posl. revize 2007, [cit. 2007-11-23]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/138260-darovani-pribuznym-bude-osvobozeno-od-dane/>.
- 12] *FinExpert.cz* [online]. Bez revize, [cit. 2007-11-21]. Dostupné z: <http://www.finexpert.cz/Legislativa/Kdo-se-o-sebe-stara-ten-musi-zaplatit/sc-28-sr-1-a-19658/default.aspx>.

- 13] *ipodnikatel.cz* [online]. Posl. revize 2007, [cit. 2007-11-20]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/silnicni-dan-vsechny-dulezite-informace.html>.
- 14] *Měšec.cz* [online]. Posl. revize 2007, [cit. 2007-11-22]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/texty/sazby-dane-2/>.
- 15] *Měšec.cz* [online]. Posl. revize 2007, [cit. 2007-11-23]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/texty/dan-z-pridane-hodnoty/>.
- 16] *Měšec.cz* [online]. Posl. revize 2007, [cit. 2007-11-25]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/nutne-zlo-jmenem-dane/>.
- 17] *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Posl. revize 2005, [cit. 2007-02-07]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/hs.xsl/tiskove_zpravy_37131.html?year=2008.
- 18] *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Posl. revize 2005, [cit. 2007-02-08]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_37835.html?year=2008.
- 19] *Peníze.cz* [online]. Posl. revize 2007, [cit. 2007-11-20]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/zivot/dane/texty.asp?NewsID=2070>.
- 20] *Stavební Klub – zpravodajství* [online]. Posl. revize 2008, [cit. 2008-01-10]. Dostupné z: <http://www.stavebniklub.cz/?highlighttext=ru%B9en%Edm&cid=62993>.

Novinové články:

ČECHLOVSKÝ, V. *Dědictví a darování od ledna zcela bez daně*. Právo, 3. 11. 2007, s 20.

Právní předpisy:

- 1] Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 196/2001 Sb. o odměnách a náhradách notářů a správců dědictví, ve znění pozdějších předpisů.
- 2] Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů.
- 3] Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů.
- 4] Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších platných předpisů.
- 5] Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.
- 6] Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.
- 7] Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí.
- 8] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam zkratek

DzN daň z nemovitostí

OECD Organisation for Economic Co-operation and Development - Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo,
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3),
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že údaje o bakalářské práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé bakalářské práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO,
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

Seznam příloh

Příloha č. 1: Roční sazby pro osobní automobily a ostatní vozy

Příloha č. 2: Sazby daně dědické a darovací

Příloha č. 3: Výnosy majetkových daní (skupina 4000) ve státech OECD jako podíl
na celkových daňových příjmech v roce 2005

Příloha č. 1: Roční sazby pro osobní automobily a ostatní vozy

Sazby daně silniční pro osobní automobily

Objem motoru	Roční sazba daně v Kč
do 800 cm ³	1 200
nad 800 cm ³ do 1 250 cm ³	1 800
nad 1 250 cm ³ do 1 500 cm ³	2 400
nad 1 500 cm ³ do 2 000 cm ³	3 000
nad 2 000 cm ³ do 3 000 cm ³	3 600
nad 3 000 cm ³	4 200

Zdroj: <http://www.ipodnikatel.cz/silnicni-dan-vsechny-dulezite-informace.html>

Sazby daně silniční u ostatních dle počtu náprav a váhy v tunách

Počet náprav	Hmotnost v tunách	Roční sazba daně v Kč
1 náprava	do 1	1 800
	nad 1 do 2	2 700
	nad 2 do 3,5	3 900
	nad 3,5 do 5	5 400
	od 5 do 6,5	6 900
	od 6,5 do 8	8 400
	nad 8	9 600
2 nápravy	do 1	1 800
	nad 1 do 2	2 400
	nad 2 do 3,5	3 600
	nad 3,5 do 5	4 800
	nad 5 do 6,5	6 000
	nad 6,5 do 8	7 200
	nad 8 do 9,5	8 400
	nad 9,5 do 11	9 600
	nad 11 do 12	10 800
	nad 12 do 13	12 600
	nad 13 do 14	14 700
	nad 14 do 15	16 500
	nad 15 do 18	23 700
	nad 18 do 21	29 100
	nad 21 do 24	35 100
	nad 24 do 27	40 500
	nad 27	46 200
3 nápravy	do 1	1 800
	nad 1 do 3,5	2 400
	nad 3,5 do 6	3 600
	nad 6 do 8,5	6 000
	nad 8,5 do 11	7 200
	nad 11 do 13	8 400
	nad 13 do 15	10 500
	nad 15 do 17	13 200

	nad 17 do 19	15 900
	nad 19 do 21	17 400
	nad 21 do 23	21 300
	nad 23 do 26	27 300
	nad 26 do 31	36 600
	nad 31 do 36	43 500
	nad 36	50 400
4 nápravy a více	do 18	8400
	nad 18 do 21	10 500
	nad 21 do 23	14 100
	nad 23 do 25	17 700
	nad 25 do 27	22 200
	nad 27 do 29	28 200
	nad 29 do 32	33 300
	nad 32 do 36	36 300
	nad 36	44 100

Zdroj: <http://www.ipodnikatel.cz/silnicni-dan-vsechny-dulezite-informace.html>.

Příloha č. 2: Sazby daně dědické a darovací

Sazba daně dědické a daně darovací u osob zařazených do I. skupiny (§ 12)

Základ daně		Sazba
přes Kč	do Kč	
-	1 000 000	1,0 %
1 000 000	2 000 000	10 000 Kč a 1,3 % ze základu přesahujícího 1 000 000 Kč
2 000 000	5 000 000	23 000 Kč a 1,5 % ze základu přesahujícího 2 000 000 Kč
5 000 000	7 000 000	68 000 Kč a 1,7 % ze základu přesahujícího 5 000 000 Kč
7 000 000	10 000 000	102 000 Kč a 2,0 % ze základu přesahujícího 7 000 000 Kč
10 000 000	20 000 000	162 000 Kč a 2,5 % ze základu přesahujícího 10 000 000 Kč
20 000 000	30 000 000	412 000 Kč a 3,0 % ze základu přesahujícího 20 000 000 Kč
30 000 000	40 000 000	712 000 Kč a 3,5 % ze základu přesahujícího 30 000 000 Kč
40 000 000	50 000 000	1 062 000 Kč a 4,0 % ze základu přesahujícího 40 000 000 Kč
50 000 000	a více	1 462 000 Kč a 5,0 % ze základu přesahujícího 50 000 000 Kč

Zdroj: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/dan-dedicka-darovaci-z-prevodu/dan-dedicka-darovaci-prevodu-nemovitosti/1001680/45431/#d01>.

Sazba daně dědické a daně darovací u osob zařazených do II. skupiny (§ 13)

Základ daně		Sazba
přes Kč	do Kč	
-	1 000 000	3,0 %
1 000 000	2 000 000	30 000 Kč a 3,5 % ze základu přesahujícího 1 000 000 Kč
2 000 000	5 000 000	65 000 Kč a 4,0 % ze základu přesahujícího 2 000 000 Kč
5 000 000	7 000 000	185 000 Kč a 5,0 % ze základu přesahujícího 5 000 000 Kč
7 000 000	10 000 000	285 000 Kč a 6,0 % ze základu přesahujícího 7 000 000 Kč
10 000 000	20 000 000	465 000 Kč a 7,0 % ze základu přesahujícího 10 000 000 Kč
20 000 000	30 000 000	1 165 000 Kč a 8,0 % ze základu přesahujícího 20 000 000 Kč
30 000 000	40 000 000	1 965 000 Kč a 9,0 % ze základu přesahujícího 30 000 000 Kč
40 000 000	50 000 000	2 865 000 Kč a 10,5 % ze základu přesahujícího 40 000 000 Kč
50 000 000	a více	3 915 000 Kč a 12,0 % ze základu přesahujícího 50 000 000 Kč

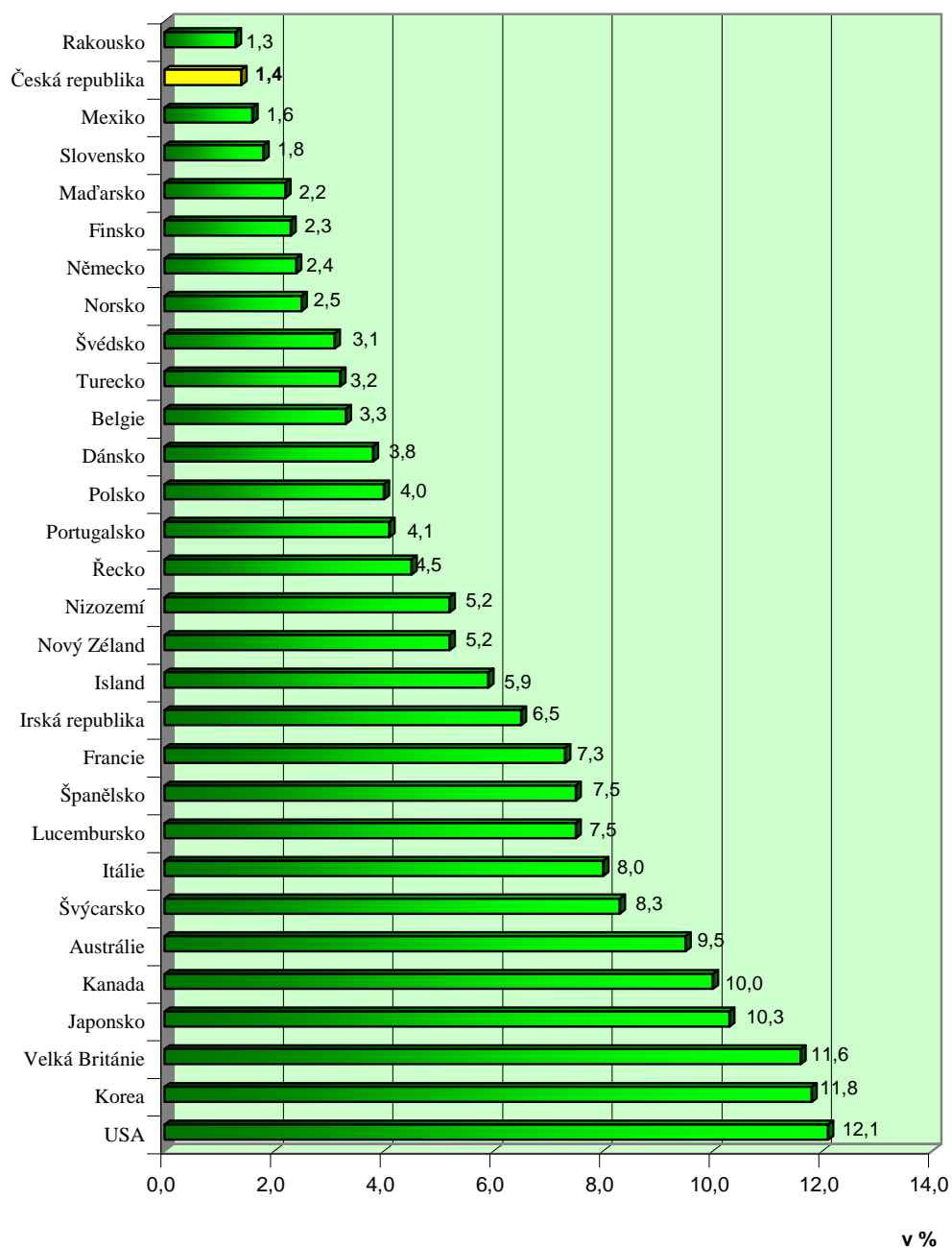
Zdroj: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/dan-dedicka-darovaci-z-prevodu/dan-dedicka-darovaci-prevodu-nemovitosti/1001680/45431/#d01>.

Sazba daně dědické a daně darovací u osob zařazených do III. skupiny (§ 14)

Základ daně		Sazba
přes Kč	do Kč	
-	1 000 000	7,0 %
1 000 000	2 000 000	70 000 Kč a 9,0 % ze základu přesahujícího 1 000 000 Kč
2 000 000	5 000 000	160 000 Kč a 12,0 % ze základu přesahujícího 2 000 000 Kč
5 000 000	7 000 000	520 000 Kč a 15,0 % ze základu přesahujícího 5 000 000 Kč
7 000 000	10 000 000	820 000 Kč a 18,0 % ze základu přesahujícího 7 000 000 Kč
10 000 000	20 000 000	1 360 000 Kč a 21,0 % ze základu přesahujícího 10 000 000 Kč
20 000 000	30 000 000	3 460 000 Kč a 25,0 % ze základu přesahujícího 20 000 000 Kč
30 000 000	40 000 000	5 960 000 Kč a 30,0 % ze základu přesahujícího 30 000 000 Kč
40 000 000	50 000 000	8 960 000 Kč a 35,0 % ze základu přesahujícího 40 000 000 Kč
50 000 000	a více	12 460 000 Kč a 40,0 % ze základu přesahujícího 50 000 000 Kč

Zdroj: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/dan-dedicka-darovaci-z-prevodu/dan-dedicka-darovaci-prevodu-nemovitosti/1001680/45431/#d01>.

**Příloha č. 3: Výnosy majetkových daní (skupina 4000) ve státech OECD jako podíl
na celkových daňových příjmech v roce 2005**

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výstupního materiálu expertní skupiny Min. financí, (2008).
Pozn.: Do skupiny 4000 není zahrnována daň silniční.